

~~Inv. A. 2228~~

E. Morile

~~nr. 4868.~~

VASILIE ALECSANDRI

OPERE COMPLETE

POESII

B
15919

VOLUMUL I

DOINE ȘI LĂCRIMIOARE

15920

7527.

BUOUREȘI

Editura Librăriei SOCECŪ & Comp.

7, Calea Mogoșoai, 7

1875

BUCUREȘTI
4868

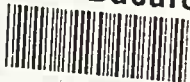
1961

CONTROL 195

PC 77/04

Stabil. Litho-Typografic: SOCECŪ, SANDER & TECLU.
[4203]

B.C.U. Bucuresti

C7527

CUPRINDEREA

VOLUMUL I

DOÏNE

1842 - 1852

	<u>Pag.</u>
I — <u>Doïna</u>	3
II — Baba Cloanța	6
III — Sora și Hoțul	15
IV — Craiu-nou	19
V — Maghiara	25
VI — Altarul Monastirei Putna	32
VII — Andrii Popa	35
VIII — Groza	40
IX — Ursiții	43
X — Strigoiful	48
XI — Ceasul reu	52
XII — Strunga	57
XIII — Cântic haiducesc	60
XIV — Făt-Logofăt	64
XV — Hora	67
XVI — Sburătorul	71
XVII — Tatarul	74
XVIII — Cinel-Cinel	76
XIX — Mindrulița de la munte	78

	Pag.
XX — Dorul Românei	80
XXI — Cântic ostășesc	83
XXII — Dorul	85
XXIII — Doîna iubirei	87
XXIV — Mărioara Florioara	90

LĂCRIMIOARE

I — Steluța	119
II — Lăcrimioare	122
III — 8 Mart	124
IV — De crești în poezie	130
V — O noapte la țeară	132
VI — Vești tu vulturul	136
VII — Despărțirea	138
VIII — Dulce ânger	141
IX — Cântic de fericire	143
X — Păscarul Bosforului	146
XI — Așteptarea	150
XII — Veneția	153
XIII — Barcarolă Venețiană	157
XIV — Biondina	160
XV — O seară la Lido	164
XVI — Gondoleta	167
XVII — Cântonetă Napolitană	169
XVIII — Visurile	171
XIX — Adio	173
XX — Pe marea	177
XXI — Ursita mea	180
XXII — La Veneția mult duioasă	184

SUVENIRE

	Pag.
I — Visul	189
II — Pe malul mării	193
III — PăsERICA	196
IV — Maîorului I. Bran	198
V — Desröbirea țiganilor	200
VI — Odă câtră Bahluiü	202
VII — Zimbrul și vulpea	204
VIII — Curcile	206
IX — Frumoasă copiliță	208
X — Adevêrul și minciuna	210.
XI — Pe un Albüm	212
XII — Romanță	213
XIII — Adio Moldovei	215
XIV — La mormintul lui Gr. Romalo	218
XV — Întöarcerea în țeară	220
XVI — La moartea lui P. Cazimir	223
XVII — Dridri	225
XVIII — Umbrei lui N. Ghica	230
XIX — Dor de călătorie	234
XX — Bosforul	236
XXI — Strofe lui C. Negri	239
Note	245

DOINE

1842-1852

I

DOÎNA

Doîna, doîniță!
De-aș avea o puiculiță
Cu flori galbine 'n cosiță,
Cu flori roșii pe guriță!

De-aș avea o mindrulică
Cu ochișori de porumbică
Și cu suflet de voinică!

De-aș avea o bălăioară
Naltă, veselă, ușoară
Ca un pui de căprioară!

Face-m'aș privigitoare
De-aș cânta noaptea'n răcoare
Doina cea dismierdătoare!

*

Doina, doiniță!
De-aș avea o pușculiță
Și trei glonți în punguliță
Ș'o sorioară de bărdiță!

De-aș avea, pe gândul meu,
Un cal aprig ca un leu,
Negru ca păcatul greu!

De-aș avea vr'o șapte frați
Toți ca mine de barbați
Și pe zmei încălecați!

Face-m'aș un vultur mare
De-aș cânta ziua, la soare,
Doina cea de resbunare!

*

Doina, doiniță!
Și'i-aș dice: Mindruliță,
Mă jur p'astă cruciliță
Să te țin ca un bădiță!

Și'i-aș dice: Voinicile,
Să te'ntreci cu rîndunele
Peste dealuri și vâlcele!

Și le-aș dice: Șapte frați,
Faceți cruce și jurați
Vii în veci să nu vă dați!

Ha! copii, cu voinicie
Să scăpăm biata moșie
De păgâni și de robie!

II

BABA CLOANȚA

Baba'i calul dracului.
(Vorbă veche)

Sede baba pe călcae
În tufarul cel uscat,
Și tot cată ne'ncetat
Când la luna cea balae,
Când la focul cel din sat.

Și tot toarce, cloanța toarce
Din măsele clănțănind
Și din degite plesnind.
Fusu'i rapide se'ntoarce,
Îte'n aer sfârîind.

„Fugi Urite! baba dice,
 Peste codrul cel frunĝos,
 În pustiù întunecos!
 Fugi, s'alerge-acum aice
 Dragul mîndrei, Fêt-frumos.

„De-a veni el după mine
 S'îl iubesc eù, numai eù,
Dare-ar Domnul Dumneĝeù
 S'î se'ntoarcă tot în bine
 Cum se'ntoarce fusul meù!

„Ear de n'a vrea ca s'î vie,
Dare-ar Duhul necurat
 S'î fie 'n veci fărmecat,
 Și de-a Îadului urgie
 Vecinic s'î fie-alungat!

„În cap ochii s'î se'ntoarcă
 Și s'î fie graiul prins.
 Ear Satan, c'un fer aprins,
 Din pept inima s'î stoarcă
 Și s'î ardă'n foc nestins!

„Feară-verde s'e'l gonească
 Cât va fi câmp de gonit
 Și lumină de zărit.
 Noaptea încă s'e'l muncească
 Sânge roș și Hraconit!“

Hraconit
 Toarce baba mai turbată!
 Fusu'i sboară nevădută
 Căci o stea lungă-aă cădută,
 Pe lună s'aă pus o pată
 Și'n sat focul aă scădută:

„Dragă puțule, băete,
 Trage'ți mâna din cel joc
 Ce se'ntoarce lângă foc,
 Și ochii de la cele fete
 Cu ochi mari fără de noroc.

„Vin' la mine, voinicile,
 Că eă noaptea 'ți-oiă cânta,
 Ca pe-o floare te-oiă căta,
 De diochi, de soarte rele
 Și de șerpă te-oiă descânta.

„Vai! din ziua cea de vară
 Când, prin luncă rătăcit,
 Cântai Doîna de iubit,
 Cu-a mea inimă amară
 Sufletu'mi s'aû invrăjbit!

Adă'mi fața ta voioasă
 S'aî tîi ochi de dismierdat,
 Că mă jur în ceas curat
 Să'ti torc haîne de matasă,
 Haîne mîndre de'mpărat.

„Vircolaciul se lătește
 Sus, pe lună, ca un nor.
 Vin' ca paserea 'ntr'un sbor
 Păn'ce viața'mi se sfîrșește
 Ca și lâna din fuîor.“

Baba Cloanța geme, plînge,
 Căci fuîorul s'aû sfîrșit
 Ear voînicul n'aû venit!
 Mănele cumplit își frînge,
 Crunt strigând spre resărit:

„Saț din hău făr' de lumină
 Tu, al cerului dușman!
 Tu ce 'n veacuri schimbî un an
 Pentru-un suflet ce suspină,
 Dubul reului, Satan!

„Tu ce stingî cu-a ta aripă
 Candela de pe mormînt
 Unde zacū moaște de sfînt,
 Când incungîuri într'o clipă
 De trei ori acest pămînt!

„Vin' ca 'n ceasul de urgie
 Când sborî noaptea blăstemând,
 Ca sē'mî faci tu pe-al meu gînd,
 Că de-acum pe vecînicie
 Tie sufletul îmi vînd!“

Abie dice și de-odată
 Valea, muntele vuescū,
 În nori corbiî croncăescū,
 Și pe-o creangă ridicată
 Doi ochi dușmanî strelucescū!

„Eū pe mindru'ți 'l-oii aduce,
(Sbeară-un glas ce dă fiori)
Pintre șerpī și pintre fiori
La cea baltă de mē'i duce
Și 'mpregiurui de trei ori!“

Baba Cloanța se pornesce
Fără grijă de păcat,
Cu Satan încălecat
Ce din dinți grozav scrășnesce
Și tot blastemă turbat.

Saltă baba, fuge, sboară
Cu sufletul după dor
Ca o buhnă la isvor,
Și'n urmă'i se desfășoară
Toată lâna din fuor.

Fuge baba despletită
Ca virtejul fioros
Sus, pe malul lunecos,
Și'n tăcerea adincită
Satan urlă furios.

Mii de duhuri esu la lună
 Pintre papură sburând,
 Și urmează șuerând,
 Baba Cloanța cea nebună
 Care-aleargă descântând.

Codrul sună, clocotesc
 De-un lung hohot pân' în fund.
 Valea, dealul îi răspund
 Prin alt hohot ce'ngrozesce,
 Dar pe dînsa n'o pătrund!

Ea n'aude, nici nu vede,
 Ci tot fuge ne'ncetat
 Ca un duh înspăimîntat,
 Căci Satana o răpede *(raji răpide - ad)*
 Cătră țelul departat.

Dece pasuri încă grele...
 Mîndrul că'și-a dismierda,
 Ca pe-o floare 'l-a căta,
 De diochi, de soarte rele
 Și de șerpî 'l-a descânta.

de water

Doi pași încă... Vai! în luncă
Țipă cucosul trezit;
Ear Satan afurisit
Cu-a sa jertfă se aruncă
În băltoțul mucedit!

Sbucnind apa'n nalte valuri
Mult în urmă clocoti,
În mari cercuri se'nvêrti,
Și de trestii, și de maluri
Mult cu vuet se isbi.

Eară'n urmă liniștită
Dulce unda'si alina,
Și în taină legăna
Fața lunei înălbită
Ce cu diua se'ngâna...

Când pe malul trece noaptea
Călătorul șuerând,
Pintre papuri când și când
El aude triste șoapte
Ș'un glas jalnic suspinând:

„Vin' la mine, voinicile,
Că eă noaptea 'ți-oiă cânta,
Ca pe-o floare te-oiă căta,
De diochă, de soarte rele
Și de șerpă te-oiă descânta!

1842. — Mircesă

III

SORA ȘI HOȚUL

Sus, în deal, la monăstire
Plânge sora 'ntr'o grădină,
Plânge noaptea și suspină
Dup'a lumii fericire :

„De când eu eram copilă
Sint de toți ai mei uitate
Și de rude fără milă
În pustiuri lepădată!

„Fără vină, din născare
 Mă vedui eu pedepsită,
 Și de-a lumei dismierdare
 Mă simții în veci lipsită!

„În amar trăind de mică,
 Ochi'mi plângu, sufletu'mi geme,
 Și, ca pomul ce jos pică,
 Viața'mi cade fără vreme!

„Ah! sfișească-se îndată
 Astă viață de durere!
 Vie moartea așteptată
 Ca o dulce mîngăere!“

— Ce spuți, dragă sorioară?
 (Dise hoțul din pădure,
 Cu-ai tîi ochi ca două mure,
 Tu, frumoasă lăcrimioară,

„Tu să mori, dulce minune!
 Și de Domnul nu'ți e frică?
 Dragă soră tinerică,
 Fă trei cruci ș'o rugăciune.

„De vreî ochii s'e'ți lucească
Într' un raiu de veselie,
Și ca floarea din câmpie,
În pept inima s'e'ți crească?

„Ha! cu mine'n codrul verde
S'auđi Doina cea de jale
Când plăeșii trecu în vale
Pe cărarea ce se perde.

„Să veđi șoimul de pe stîncă
Cum se'naltă, se isbesce
Peste corbul ce zăresce
În prăpastia adîncă.

„Ear cîocoîul cum se pleacă
De mă vede la potică!
Cum, smerit, în genunchi pică
Și de fală se desbracă!

„Am doî zmei de bună-cale,
Doî!.. nici vîntul nu'î întrece!
Am tovarăși doispredece
Și la briu patru pistoale.

527.

Am la pept o cruciliță
 Cu lemn sfânt, cu moaște sfinte,
 Ș'in pept inimă ferbinte
 Ca ferbintea ta guriță.

„Am o peatră nestimată
 Care noaptea viū lucește
 Precum ochiūți ce pândesc
 Fericirea depărtată.

„Lasă tot, neagră chilie,
 Comanac, metaniī, rasă;
 Și de vrei a fi voioasă
 Ca o gi de voinicie,

„Vin' în lumea fericită
 Cu voinicul ce te chīamă,
 Căci cu dīnsul nu e teamă,
 De-a mai fi călugăriță!”

De-aū mers soră, nu e scire;
 Ear de-atunce pin grădină
 Nici nu plānge, nici suspină
 Nime 'n deal la mănăstire.

IV

CRAIÛ-NOÛ

Pe când la cuibul paserea zboară
C'un țipet jalnic ca un suspin
Și, plecând capul sub aripoară,
Pe creanga mică adoarme lin,

Zamfira tristă din cort eșise
Și cu ochi umezi lung se uita
La cornul lunii ce se ivise
Vărsând pe fruntei lumina sa.

De când în lume gingaşa fată
Zimbă ca floarea de pe câmpii,
Numai de soare fu sărutată
Pe sinui fraged, pe-ai sei ochi vii.

Părul seü negru ca nori de ploae
De-alung pe umeri neted cădea.
Ades copila mîndră, vioae,
De soare 'n përuï se ascundea.

Ear când pe frunteï ducea cofiță
Cu apă rece de la isvor,
Când era umedă-a sa guriță
Și'ï sălta floarea pe sinișor,

Toți trecătorii simțeau de-odată
O sete mare în peptul lor;
Beau multă apă, cătând la fată,
Și urmaï drumul oftând de dor.

Ea cânta dulce ca ciocârlia
Ce ciripesce vesel în ziorï,
Și suna gingaș atunci câmpia
Ca de un freamet de Sburătorï.

Ades bētrāniī stānd impreună
 Și ascultānd-o pe lāngă foc,
 Trāgeaū cu sortiī noaptea, la lună,
 Și vesteaū fetei mare noroc.

Dar intr'o seară sus, pe movilă,
 O Babă-Cloanță din bobī trāgēnd, *scrie pe*
 I-aū dis cu spaimă: sē fugī, copilă,
 De străin mindru cu glasul blānd!

De-atunci Zamfira în multe rinduri
 Videă o umbră sburānd pin norī,
 Și toată noaptea sta ea pe gânduri
 În doruri tainici, în dulci fiori.

Acum ea, tristă, din cort eșise
 Și cu ochi umedī lung se uita
 La cornul lunii ce se ivise,
 Ear glasul jalnic așa cānta:

„Craiū-noū strelucite!
 „Plāusă m'ai găsit,
 „Cu gânduri māhnite,
 „Cu chipul cernit.

Se
citat
de
sciu

„Inima'mi jălesce,
„Dar nu sciū ce vrea;
„Nu sciū ce doresce
„Inimioara mea.

„Căci aude noapte
„Freamete de sbor,
„Ș'apoi blânde șoapte
„Ce'î șoptescū din nor.

„Ear a dilei rază
„Când lucesce sus,
„Mult apoi visează
„Visul ce s'aū dus.

„Craiū-noū! vin' cu bine,
„Cu bine te du,
„Dar jalea din mine
„Sē nu'mi-o lași, nu!

„Sē mă lași cu salbă
„De galbinī frumoși,
„Cu naframă albă
„Și iminiī roși.

„Să mă lași ferice,
 „Cu doru 'mplinit,
 „Sburând tu de-aice
 „CraiŪ-noŪ mult iubit!“

Eată că'n valea cea 'ntunecată
 Un străin mîndru atunci trecu,
 Aŭdi glasul, veni îndată
 Și'n calea fetei pe loc stătu. *populor (?)*

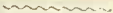
Blândi craŪ ochii, blândă-era fața,
 Blând era glasul celui străin!
 Căci trecu noaptea, și dimineața
 Găsi copila fără suspin.

Trei zile 'n urmă ea avea salbă,
 Salbă de galbină pe-al seŭ grumaz,
 Avea pe frunte naframă albă,
 Ear florī nicī una pe-al seŭ obraz!

Trei zile 'n urmă CraiŪ-noŪ se duse
 Și cu el mîndrul străin peri,
 Sermana fată în drum se puse
 Și mult îl plânse, mult îl dori!

Trei ȝile 'n urmă, colo, pe vale
Remase singur un băet mormint!
Ș'ades de-atunce un glas de jale
Șoptind s'aude astfel prin vânt:

„Tu ce spuï vesel, sus pe movilă,
„La cornul lunii tăinicuți ȝând,
„Când vine noaptea, fugi, fugi copilă
„De străin mîndru cu glasul blând!“

V

MAGHIARA

Cu ce jale, ce amar
Plângă doî ochi peste hotar!
Cât se bate, cât suspină
O inimă de dor plină
Colo 'n țeara cea vecină!

Mîndri'să ochii ca din raiu,
Dulci ca soarele din maiu.
Inima e mîndră eară
Căci ea saltă ca o fiară
În sin falnic de Maghiară.

De-ai fi pasere sau vânt,
 S'alergi lumea pe pământ,
 Ca Maghiara scumpă floare
 N'ai videa lucind la soare,
 Nicî în luncă, la recoare!

Alb 'î-e sinul, dulce crin,
 Dar hrănesce-amar suspin!
 Negri'să ochii, cu văpac,
 Dar pe fața ei } balae }
 Se topescă ca nori de ploac,

Căci un Domn Român vestit
 Peste munți aș năvălit
 Ș'aș luat cu vitejie
 Multe suflete 'n robie
 Și Maghiari nemeși o mie!

Aș plecat Domnul Român!
 Robii după-al lor stăpân
 Aș eșit plângend din țeară,
 Ș'aș remas trista Maghiară
 Cu ochi plânși, cu jale-amară!

De trei zile plânge-acum!
De trei zile cată 'n drum,
Dar nimică nu zăresce,
Căci Iubitul ce jălesce
Pe drum nici că se ivesce!

Unde'î mindrul tĂu Iubit?
În ce cale-î rătăcit?
Unde 'î Doamne! de nu vine
De trei zile lângă tine?
Cine-a spune unde 'î, cine?

Vaî! cu jale, cu amar
Plânge el peste hotar!
Ca și tine el suspină
Cu inima de dor plină
Colo 'n țeara cea vecină!

Ear de vreî tu sĂ'l mai vedî,
Peste munți sĂ te răpeđî
Într'a Zimbrului Domnie
Unde zacĂ mulți în robie,
Și Maghiari nemeși o mie.

Peste codri, peste munți,
 Peste ape fără punți,
 Unde'să florile frumoase,
 Unde'să fetele voioase,
 Unde'să Doșnele duioase.

Să te ducă spre răsărit,
 La cel loc nebiruit
 Unde'să paloșele crunte,
 Unde crescă stejari la munte,
 Unde nască voșnici de frunte!..

Eată 'n zori c'aă și plecat
 Pe-un cal alb ne'ncălecat
 Maghiarina, mindra fată,
 În barbat mindru schimbată
 Și cu paloș inarmată.

De-ai fi pasere saă vânt
 N'ai ajunge-o pe pământ,
 Căci ca vântul ea nu zboară.
 Nicăi ca paserea ușoară
 Dar ca dorul ce omoară!

Șesuri, văi, norii din cer
 În urmăi departe perū.
 Cine-o vede, o zăresce
 Ca o stea care lucește
 Și în văzduh se mistuesce.

În codri merei pustii
 Unde urlă fiare mi
 Aă intrat fata voinică
 Și se duce fără frică
 Pe-o strimtoare de potică.

Umbra nopței s'aă lățit,
 Groaza 'n lume s'aă pornit,
 Vântul suflă, vijiesce,
 Codrul urlă, clocotesce,
 Tunetul în cer vuesce.

| *Oronatafere*
 | *- de cătat*

Dar ea 'ndeamnă tot mereu
 Calul ce resuflă greu
 Și mult drum în urmă 'i lasă;
 Că cine doru'l apasă,
De furtuni ceresci nu 'i pasă!

| *Thefl. pap.*
 | *Supra marla nepozit.*
 (4)

Eată-aũ sosit în ceas rãu
 Pe malul unui pirãu,
Pirãu mic și fără nume
 Ce curgea taïnic în lume,
 Pintre florï revãrsând spume.

„Haï, voinice la cel mal,“
 (Dis'aũ fata cătrã cal.)
 Dar pe loc calul s'opresce,
 În pãmînt ochii țintesc.
 Și cu groazã sforãesce.

„Haideți, haï cu Dumneđeu
 „Sã gãsim pe dragul meũ,
 „Cã de mult amar de vreme
 „Dupã el sufletu'mi geme!
 „Haï, voinice, nu te teme...

Calul trist aũ rãncezat
 Și în pirãu navalã-aũ dat.
 Apa'ï crudã ca o sfarã!..
 Ear pe mal din unde-afarã
 N'aũ eșit biata Maghiarã!

și unde zãt
 pag. maldar?

infl. pag.

Când luci lumina 'n ziorî,
Zăcea trupuî pintre florî,
Lângă malul alb de spume...
Și de-atunci pîrau'n lume
Poartă-a Maghiarinei nume.

VI

ALTARUL MONASTIREI PUTNA

Domnul Stefan, viteaz mare, ce-aŭ dat groaza prin păgân,
Locaş sfint Creştinătăţii astăzi vrea să facă dar,
Şi pe malurile Putnei, cu vitejii sei Români,
Însuşi merge să aleagă locul sfintului altar.

Mare obşteie 'l urmează şi pe culme se lăţesce
Precum aburiî pe baltă când lumina asfinţesce.

Căpitanî, ostaşi cu zale şi cu platoşe de fer,
Pe-ai lor caî sirepî staă mindri ca la semnul de resboi.
A Moldovei steag de fală filfie falnic în cer;
Buciumul vuesce 'n munte, sună valea de cimpoi.

Eată că lângă-o movilă Domnul Stefan s'aû oprit!
 Totul tace!. ochii țintă, stă poporul neclintit.

Trei ostași cu arce 'n mână pe movilă-acum se urcă;
 Pe-ai, ca zimbrul, agerî, mîndri, nalți ca bradul de la munte,
 Pe-ai lor umeri poartă glugă, la brâu paloș și pe frunte
 Cu-a lor lungi și negre plete se coboară-o neagră (turcă)

Ei ades cu-a lor săgeată răpedită ^{adî (veji și răpede n} sus, în nor,
 Pintre-a fulgerilor focuri aû oprit vulturu 'n sbor.

Multe fiare din cei codri, mulți dușmanî tinerî, semeți,
 Drept în inimî, drept în frunte aû simțit a lor săgeți,
 Căci ei sîntă arcașii vrednici a lui Stefan Domn cel mare
 Ce 'și gătesce-acum săgeata s'o isbească 'n depărtare.

— „Copii, trageți... eu vreau astăzi să mă 'ntrec în arc cu voi.” —
 Astfel dice Domnul Stefan!.. ear voinicii amîndoi
 Se plecî, arcele 'și încoardă, tragî... săgețile lor sboară,
 Spintecă rapide vîntul ce dă foc și vijiesce,
 Se tot ducî, se ducî ca gândul, și de-abia ochiul zăresce
 Pe câmp departe, departe locul unde se coboară.

Ura 'n ceruri se ridică ! Urlă dealul, clocotesc !
— „Să trăiți, copii!“ — le dice Stefan ce-acum se gătesc.

Zbîrnie coarda din arcuți, fulgeră săgeata 'n vînt,
Pere, trece mai departe ș' într'un paltin vechi s'aî frînt.

— „Acolo fi-va altarul!“ — dice falnicul monarh
Ce se 'nchină și se pleacă pe resboinicul seî arc.

— „Să trăească Domnul Stefan!“ — Miî de glasuri îl urează,
Și poporul jos, pe vale, umilit ingenunchează !

VII

ANDRIÎ-POPA

Cine trece 'n Valea-seacă
Cu hamgerul fără teacă
Și cu peptul desvălit?
Andriî-Popa cel vestit!

Șapte anī cu voīnicie
'Și-aū bătut joc de Domnie
Și tot pradă ne'ncetat,
Andriî-Popa, hoț barbat!

Di și noapte, de călare
 Trage bir din drumul mare
 Și din țeară peste tot!
 Fugă neferii cât ce potū

Căci el are-o pușcă plină
 Cu trei glonți la rădăcină,
 S'are-un murg de patru ani
 Care mușcă din dușmanī,

S'are frați de cruce șapte
 Care-aū supt sânge cu lapte.
 Și nu'ī pasă de nimic.
 Andrii-Popa cel voīnic!

Căpitane, frățioare, *vr'o*
 Ce se vede despre soare?
 Să zărescū *vr'o* patru cai!...
 N'auđiși tu de-un Mihaī?

Căpitane, te gătesce,
 Mihaī mindrul te gonesce.
 Eată'l vine ca un zmeū!
 Fă trei cruci la Dumneđeū.

Cum îi vede 'n depărtare
Popa strigă 'n gura mare:
„Haï la goană de neferi!
„Haï la horă de muierî!

Aă dis! țipă, se aruncă,
Trece șes, pîrae, luncă
Cu fugarul sprintinel
Și cu hoții după el.

Mihaï mîndrul vine cară,
Falnic ca un stâlp de pară
Pe-un cal alb ce n'are loc
Și din ochi aruncă foc.

Fugă cum fuge-o rîndunică,
Fugă ca fulgerul când pică,
Și se ducă volnicii, ducă
Cu urgie de haïduc!

Pept în pept!.. câmpul resună,
Toți de tot dau împreună.
Toți la luptă'su înclestați,
Toți în sînge încruntați.

Ura, frați! caii nechează,
 Sus vȳzduhul scinteiază.
 Ura! moartea s'aũ ivit!
 Vulturu 'n sbor s'aũ oprit!

Di de vară pãn' in searã
 Daũ voinicii se se pearã
 Și cu ferul ascuțit,
 Și cu pumnul amortit.

*For mult
de trist*

Sãngele 'n rãni gãlgãesce,
 Glasu 'n gurã se sfirșesce.
 Dece'sũ mortũ! doĩ ancã vii,
 Mihaĩ mindrul și Andrii.

Andrii fuge fãr'de-o mãnã,
 Prinde murgul la fãntãnã,
 Dã peptiș, sare pe șã
 Și din gurã dice-așa:

expresie rã

„Sbori, copile sprintinele,
 „Sẽ mẽ scapi de chinurĩ grele,
 „Cã mẽ jur, de mẽ'i scapa,
 „Ca pe-un frate te-oũ cata.“

*amintea
cata*

Murgul sprinten se răpede.

În zadar! Mihaï mi'l vede!

„Stăi, hoț-popă, dragul meu,

„Să-ți arăt cine sînt eu!”

Și cum ȝice mi'l chitesce,

Drept în frunte mi'l lovesce!

Ura! vulturul din nori

Răcni falnic de trei ori.

VIII

GROZA

Galbin ca făclia de galbină ceară
Ce aproape'î ardea,
Pe-o scândură veche aruncat afară,
De somnul cel vecinic Groz'acum zăcea;
Bar după el nime, nime nu plângea!

Poporu 'mpregî^{jurat}urui trist, cu 'nflorare,
La el se uita.

Unii făceau cruce; alții, de mirare,
Cu mâna la gură capul clătina
Ș'ncet lângă dînsul își șoptiau așa:

„El să fie Groza cel vestit în țeară,
 „Ș'în sânge 'ncruntat!
 „El să fie Groza, cel ce ca o fiară,
 „Fără nici o grijă de negrul păcat
 „Aă stins ȃile multe și lege-aă călcat!-

Un moșneag atunce, cu o barbă lungă,
 La Groza mergând,
 Scoase doi bani neteȃi din vechia sa pungă.
 Lângă mort îi puse, mâna'î sărutând.
 Mai făcu o cruce și ȃise plângând:

„Oamenî bunî! *oaf* an earnă bordeiu'mî arsesese
 Și pe-un ger cumplit
 „Nevasta'mî cu prunciî pe câmp remăsese.
 „N'aveam nici de hrană, nici țol de 'nvălit,
 „Și nici o putere!.. eram prăpădit!

„Nu așteptam altă din mila cerească
 „Decât a muri,
 „Când creștinu'îsta, Domnu'î odihnească!
 „Pe-un cal alb ca earna în deal se ivi
 „Ș'aproape de mine calul își opri.

„Nu plânge, imi ȳise, n'ai grijă Române,
    „Fă pept bărbătesc;
„Na, s'e'ți cumperi haïne și casă și pâne...
„Și de-atunci copii-mi ce'l tot pomenescū,
„Oamenī bunī! de-atunce in tihnă trăescū.“

Și, sărutând mortul, bătrânul moșneag
Oftă și se duse cu-al seū vechiū toeag.
Ear poporu'n sgomot strigă, plin de jale:
„Dumneȳeū sē erte pēcatele sale!“

IX

URSIȚII

Ici în vale, la fântână,
Două fete spală lână...
(Cântical lui Bujor.)

Colo 'n vale, la fântână,
Două fete spălaă lână,
Spălaă lână și rideaă,
Ear din gură-așa grăiaă:

„Când a bate vânt de seară
„Prin ogorul de săcară, *populor*
„De trei ori se discântăm
„Ș'in fântână se cătăm.

URSIȚII

„Dacă-a fi să ni se prindă,
„Omū vedea ca'ntr'o oglindă
„De-omū avea sorți cu noroc
„Și ursiți cu ochi de foc.“

Cum bātu vântul de seară
Prin ogorul de săcară,
De trei orī aū (discântat,)
În fântână aū cătat,

Și pe a-sa limpede față,
Ca prin vis de dimineață,
Aū vĕdūt ele, zimbînd,
Două chipurī strelucindū.

Cele umbre bălăioare
Cu gurițe zimbitoare
Pluteaū lin, se legănaū
Și pe fete le 'ngănaū...

*

Eată că pe apă 'n față,
Ca prin vis de dimineață,

Alte două s'aũ ivit,
Chipuri mĩndre la privit.

Ear aceste umbre noue
Nu eraũ ca cele douã
Albe ca floarea de crin,
Blãnde ca cerul senin,

Ci eraũ de vânt pișcate,
Cu pěr negru, sprincenĩ late,
Și cu ochii șoimuleșĩ
La ochire mult semeșĩ.

„Ean vedĩ, soro, ce minune!

(Dis-aũ fetele nebune,)

„Dorul nostru 'ĩ implinit...

„Mult e mĩndru la privit!

„Vedĩ tu cele umbre mute?

„Par'cã vreũ sã ne sãrute.

„Vedĩ cum brațele 'șĩ intindũ?

„Par'cã vreũ sã ne cuprindũ!..“

URSIȚII

N'aũ sfișitũ bieteles fete,
Și pe frunte și pe plete
Nu sciũ cine le-aũ furat
Câte-un dulce sãrutat!

*

Cele fete, la fãntãnã
De-atunci numai spalã lãnã;
Cãci în codri și la drum
Își petrecũ ðilele-acum.

Acum sciũ ce fel s'aruncã
În dușmanĩ glonțĩi din luncã,
Ș'ades ele aũ vãðut
Ce 'ĩ fuga de Arnãut,

Cã de cãnd pe frunțĩ, pe plete,
Aũ simțit mãndrele fete
Câte-un dulce sãrutat,
Ele 'n codri aũ urmat

Doi voinici cu sprinceni late,
Cu fețe de vânt pișcate
Și cu ochii șoimuleți,
La ochire mult semeți.

X

STRIGOIUL

În prăpastia cea mare
Unde vântul cu turbare
Sufă trist, infrișat,
Vezi o cruce dărâmată
Ce de vânt e clătinată,
Clătinată ne'ncetat?

Împregiur carba nu cresc,
Și pe dînsa nu'și opresce
Nici o pasere-al ei sbor;

Că sub dînsa 'n orî-ce vreme
Cu durere jalnic geme,
Geme-un glas îngrozitor.

Cînd e noapte fără stele
Mii de flacări albăstrele
Se vedû taînic fluturînd,
Şi prin ele crunt de-odată
O fantasmă se arată,
Se arată blăstêmînd.

Călător nenorocite,
Fugi de-acele căi pocite
De'îi e calul de bun soiû,
Că'n mormîntul fără pace
Şi sub cruce-acolo zace,
Zace singur un Strigoîu!

*

Într'o noapte 'ntunecată
Dulce şoaptă 'namorată
Prin vîzduh încet sbura.
Două umbre sta în vale,
Ce, cuprinse'n dulce jale,
Amor vecînic îşi jura.

Ear pe-o culme 'n depărtare
 Se videa mișcând la zare
 Un cal alb, copil de vânt:
 Coamele'î erau sburlite,
 Ș'a lui sprintene copite
 Săpau urme pe pământ.

„Nu te duce, nu, bădiță.”
 (Dicea blânda copilică
 Cu ochi plânși, cu glas pătruns.)
 „Ah! te jur pe sfinta cruce!
 „Stăi cu mine, nu te duce...”
 Dar voinicul n'aă respuns:

Ci, stringând-o cu 'nfocare,
 După-o dulce sărutare.
 Răpide s'aă depărtat,
 Și, sărind cu veselie
 Pe-al seă cal de voinicie,
 În văzduh s'aă afundat.

*

Cine-aleargă pe câmpie
 Ca un duh de vijelie
 Într'al nopții negru sin?

Cine fuge, cine trece
 Pe la ceasul doîspredece?..
 Un cal alb cu-al seî stăpân!

Vântul bate, vijiesce,
 Falnic calul se isbesce,
 De se'ntrecû ca doî voînici.
 Dar prin negurî eată, eată
 Că lucescû pe câmp de-odată
 Miî de focurele micî.

Ele sborû, se depărtează.
 Sboară calul, le urmează
 Pășind îute cătră mal.
 Stăî, opresce!.. de pe stâncă
 În prăpastia adâncă
 Aû picat stăpân și cal!.

Și de-atuncî în fund s'aude
 Gemete, blăstemurî crude
 Care trecû pe-al noptîi vînt.
 Și de-atuncî ades s'arată
 O fantasmă 'nfricoșată
 Care ese din mormînt!

XI

CEASUL REŪ

Pe cel deal, pe coaste,
Trece-o mîndră oaste,
Oaste de Români!
Toți voinicî de frunte
Care mergû se 'nfrunte
Oarde de păgâni.

Ear pe-o culme verde
Ce'ntre munți se perde
Stau de mi'i privescû

Două sorioare,
Albe lăcrimioare.
Care mi'î jălescū:

— Veđi tu, sorioară,
Oastea se coboară
Colo pe costiș. *yeii*
Veđi-o cum pētrunde
Pe rēnd și s'ascunde
Colo 'n stejăriș.

Vai! nu se mai vede!
Cine, cine-a crede
Grija ce duc eū,
Oastea că'î purtată
De bētrānul tată
Și de dragul meū?

Ei se ducū in vale
Unde țeara 'n jale
Geme cu amar,
Căci aū intrat eară
Sabie in țeară,
Paloș de Tatar.

vechii papucului țeară

De pe munţi în poale
Cu armele goale
Ei mi se coborî,
Şi prin cea urdie,
Dragă, a să fie
Mare mult omor!

Căci tata bătrânul
Nu cruţă păgânul
Când s'aruncă 'n foc.
El e Român tare
Ca Stefan cel mare,
Şi om cu noroc.

Pentru el n'am teamă...
Dar imi fac de seamă
Când stau de gândesc
La dragul Lisandru
Că'i un copilandru,
Şi mult il iubesc!

El n'au venit încă
Decât şoimii de stâncă,
Cerbii cu coarne mari;

Ș'acu 'ntēia oară
 Face, sorioară,
 Goană de Tatarī.

Ș'așa mult 'mī-e frică
 Ș'inima'mī se strică
 Când gândesc la el,
 Că mult, mult îi place
 Vitejiī a face,
 Scumpul tinerel!

— Tacī, blătă copilă!
 „Nu'ī plānge de milă
 „Īubitului tēu,
 „Cāci ferească sfintul
 „Sē'ți fie cuvēntul
 „Dis intr'un ceas rēu!

„Haī la mănăstire
 „Ca sē dām de scire *0-0-0*
 „Pustnicului sfint
 „Sē ardă tāmie
 „Ca sē nu remāe
 „Tatar pe pāmēnt.” —

Oastea 'nvingătoare
 Aŭ stins de la soare
 Aprigul dușman;
 Ea se'ntoarce 'n munte
 Având chiar în frunte
 Vechiu'î căpitan.

Ear sermana fată
 În zădar, vai! cată
 Pe iubitul seŭ!
 El în foc căduse
 După ce făcuse
 Vitejii de zmeŭ!..

Din bătrânŭ se spune
 Că sŭntŭ ceasuri bune
 Și că rele sŭntŭ.
 Vai de-acei ș'acele
 Care 'n ceasuri rele
 Dicŭ vre un cuvânt!

XII

STRUNGA

În pădurea de la Strungă
Sîntu de cei cu pușca lungă
Care dau chiorîș la pungă!

Sîntu de cei ce 'mpușcă 'n lună,
Care noaptea 'n frunđe sună,
Feciori de lele nebună!

Fă-te 'n latură, măi creștine,
 Dacă vrei să mergi cu bine,
 Să rămâi cu viață 'n tine!

În potica fără soare
 Ei te-așteaptă la strimtoare
 Să te prade, să te-omoare!..

În dumbrava cea vecină
 Unde buhna greă suspină,
 Vezi cea zare de lumină?

Opt voinicăi cu spete late
 Și cu mânicăi suflecate,
 Staă cu puscele încărcate.

Trei sărută crucea sfintă,
 Trei se luptă greă la trântă,
 Unul drege, unul cântă:

„Olololo, ciocoiu bogate!
 Ici de-ai trece din păcate
 Să-ți arunc doi glonți în spate.

Ololo, mîndră fetică!
 De-ai veni cole'n potică,
 Să te fac mai frumușică.

„Că mi'î pușca hultuită,
 Și mi'î ghîoaga țintuită,
 Și mi'î inima 'ncolțită.

„Ololo, măi Tac-babă!
 Căci nu șueri mai degrabă
 Să sărim voinicî la treabă!

„Pușculița'mî ruginesce,
 Ținta 'n ghîoagă se tocesce,
 Murgul sare, nechezesce!..”

„În pădurea de la Strungă
 Ce slujesce pușca lungă
 Fără luptă, fără pungă?”

XIII

CÂNTIC HAÏDUCESC

Carna vine, vara trece
Și pădurea s'aū rărit!
Ziua'ī vicol, noaptea'ī rece,
Greul vîeții aū sosit!

Cât mî-a fi carna de mare
Ce-o sē facem, vaī de noi!
Fără codru, fără soare,
Făr' de bani, făr' de cîcoi?

Sa! pe creanga cea uscată
 Dragă corbi, corbișor.
 Vezi în calea depărtată
 Nu'i zări vr'un călător?

Călător cu punga plină
 Și cu șal la cap legat,
 Să'mi mai cerc astă rugină
 Și să'mi fac bani de vernat.

crunt

Daleu! codre, frățioare,
 Ce'ti făcuși frunzișul des
 Unde 'n pândă, la recoare,
 Stam sunând din frunzi adese?

Vara trece, eara vine,
 Și tu, codre, te-ai uscat!
 Trece vara, și ca tine
 Florile 'mă-am scuturat!

Ne-aū ajuns vremea de muncă,
 De scos arma de la brâu,
 De lăsat potica 'n luncă.
 Și de dat capul sub frâu!

Daleu! dragă primăvară,
De-ai veni când aş vrea că,
Să mai es voinic pin țeară,
Să fiu ear la largul meu!

Să'mî pun cușma pe-o ureche
Și să'mî las pletele 'n vînt.
Și 'n potica mea cea vechie
Să măntind ear la pămînt.

Să simt ear durda pe spate
Și să'mî vîd ici că lucesc
Cinci pistoale ferecate,
Cu hamgîerul haiducesc.

Și pe coardaî cea pletoasă
Să'mî dismierd murgul voinic,
Și pe zarea luminoasă
El se sboare, că să'î dic:

„Fugî ca vîntul, fugî ca gîndul
„Măi, voinic năsdraivan!
„Căci acum ne-aî venit rîndul,
„Aî sosit vremea de au.

„Să ținem codrii și valea
„Noi vitejii amândoi.
„La neferi să'nelhidem calea.
„Să dăm groaza prin cîcoi!”

XIV

FĚT-LOGOFĚT

— O! FĚt-Logofete

Cu netede plete,
Cu pĕrul de aur!

Stăi, te odihnesce
Că 'n deal te pândesce
Un negru balaur.

— Frumoasă fetiță
Cu lungă costiță,
Cu mindru colan!

De dinsul n'am teamă
Căci am pe-a lui seamă
Al meu buzdugan.

— O! tinăr semețe
Cu blânde mândrețe.
Cu ochii de foc!
Balauru'î mare
Și milă nu are...
Stăi, ah! stăi pe loc.

— Luceafer din stele
Cu dulci porumbele
Pe față de crin!
Toți zmeii din lume
Se'nchină l'al meu nume,
Tremură și se'nchină.

— Viteze vestite
Cu arme-aurite,
Cu dulce cuvânt!
El peste munți calcă,
Și'n cer are-o falcă,
Ș'una pe pământ.

— Păserea de munte
 Cu salbă pe frunte,
 Cu salbă de florî!
 Murgul meu când sare,
 Trece peste mare
 Şi sboară prin nori.

— O! FĒt-logofete
 Cu netede plete,
 Cu glasul ceresc!
 Nu te du de-aice,
 Nu te du, voĳnice,
 Că eu te ųubesc!

— Frumoasă fetiĳă
 Cu lungă costiĳă,
 Cu sin fecĳoresc!
 Pentru-a ta ųubire
 Fală saų peire
 Vreų sĳ dobĳndesc!

une, ųaimă
 109

XV

HORA

Eată! hora se pornesc
Sub stejar, la rădăcină.
Eată! hora se'nvêrtesce...

Vină, puico, vină.

Lângă mine vin' drăguță,
Să te pot stringe de mână
Ca ieri seara, la fântână;
Mario, Măriuță!

Duh-de-spaime! Pei-nălucă!
 Sună bine'n cobză, sună,
 Să nu'ți fac spetele strună
 Și chica măciucă.

Tu, Fes-roș cu giubea lungă!
 Din arcuș trage mai tare,
 Căci în gard am un par mare
 Și mulți bani în pungă!

Tot așa pân' în deseară!
 Mult frumoasă 'mă e puicuța
 Ca o di de primăvară,
 Maria, Măriuța!

Tot așa, tot voinesce!
 Nu mă dați, măi, de rușine.
 Căci gurița ce'mă zimbesc
 Viră dracu'n mine.

Mă-am pus floră la pălărie,
 Mă-am pus floră, mă-am pus mărgelă,

Să se uite cu mândrie
Puicuța la ele.

Am cămesă cu altiță
Tot de fir și de mătasă.
Am pe spate-o durduliță...
De nimic nu'mi pasă!

Nici de vornic, nici de dracul,
Nici de vrajă ciocoească,
Nici de Turc, nici de Kazacul...
Teara se trăească!

Bateți toți într'o lovire
Să vuească 'n fund pământul;
Lumea 'ntreagă să se mire,
Și Dumnezeu sfântul!

Sunt sătul de biruri grele
Și de plug, și de lopată,
De ciocoi, de zapciele
Și de sapă lată.

Astăzi horele sînt pline!
Crape'mî sura opineuță,
Și se mor în joc cu tine
Mario, Măriuță!

XVI

SBURĂTORUL

— Dragă, dragă sorioară,
Nu scii cânticul ce spune
Că prin frunzi când se strecoară
Rađa diclei ce apune,
Sburătorul se aruncă
La copila care vine
Să culeagă fragi în luncă,
Purtând flori la sin ca tine?

„Fragii el din poală'î fură
 Cu-a sa mână nevedută,
 Și pe frunte și pe gură
 El o mușcă ș'o sărută.
 Soro, buza'î e mușcată!
 Fragii, poți să le duci dorul.
 Spune, 'n lunca 'ntunecată
 Nu 'ntelniși pe Sburătorul?

— Dragă sorioară, dragă,
 Cânticul mai spune încă
 De-acel Duh c'ades se leagă,
 Când e umbra mai adâncă,
 De copila mândră, albă,
 Ce culege viorele
 Purlând pe ea scumpă salbă,
 Scumpă salbă de mărgele.

„Salba el ridând 'î-o strică
 Cu-o plăcută dismierdare,
 Și de fieș-ce mărgică
 Lasă-o dulce sărutare.
 Pe sin, dragă, ești mușcată!
 Salba, poți ca să'î duci dorul.
 Spune, 'n lunca 'ntunecată
 Nu 'ntelniși pe Sburătorul? —

Astfel vesel pe-o cărare
Glumeaŭ gingașele fete.
Ear in luncă sta la zare
Doi voinicî cu negre plete,
Și, cîntînd in poeniță,
Aninaŭ cu veselie
Unu-o salbă 'n chinguliță,
Altul florî la pălărie.

XVII

TATARUL

CĂNTIC VECHIŪ

Măi Tatare, ține'ți calul,
Măi Tatare, stringe'ți frêul,
Măi Tatare, lasă malul,
Nu cerca a trece riul,
Că, pe crucea sfinteî lege!
De voi doî, peste hotare
Nimic, deû, nu s'a alege
Măi Tatare, măi Tatare!

Măi Tatare, dă-ne pace,
Măi Tatare, stăi, nu trece,
Măi Tatare, nu mă face
Să-ți fărîm capul în dece!
Că de sus, de pe movilă,
De-oîu svêrli ghîoaga cea mare,
Deu, 'ți-oîu plînge chîar de milă
Măi Tatare, măi Tatare!...

Măi Tatare-unde 'ți e pala?
Măi Tatare-unde 'ți e calul?
Măi Tatare-unde 'ți e fala?..
Nu spuseiū sē nu treci malul?
Nu scieai tu, măi vecine,
Ce'i Romānul în turbare?
Corbiū mușcă-acum din tine
Măi Tatare, măi Tatare!

XVIII

CINEL-CINEL

Păstorul dise: Cinel-cinel,
Copilei june de lângă el.
— Două stelute cu rađe line
Lasat-aũ ceriul plin de lumino
Și pe-a ta frunte ele-aũ cădut.
Găci, drăguliță, că le sărut."

Nu găci 'ndată
Gingașa fată
Și pe ochi dulce fu sărutată.

Păstorul dise încă: Cinel,
 Copilei blânde de lângă el.
 — O veji închisă, rumenă floare,
 „Cum se deschide, veji lăcrimioare,
 „Și pe-a ta față ea s'aŭ născut.
 „Găci, drăguliță, că o sărut.“

Nu găci 'ndată
 Vesela fată
 Și pe guriță fu sărutată.

*

Păstorul dise eară: Cinel,
 Copilei mândre de lângă el.
 — Albe, rotunde, două-aripioare
 „Ne'ncetat saltă, la cer se sboare,
 „Și tu'n robie le-ai tot ținut.
 „Găci, drăguliță, că le sărut.“

Nu găci 'ndată
 Rumena fată
 Și pe sin fraged fu sărutată.

XIX

MÂDRULIȚA DE LA MUNTE

Mândruliță de la munte,
Ce nu treci cole, pe puncte,
Să te string la peptul meu?
Că te-aș face, deș, puțuță,
Să uresci a ta căsuță,
Și să uiți pe Dumnezeu.

De-a tot toarce nu'ți e lene?
Lasă'ți furca 'n buruene
Și'mi săi iute cel pirău,

Să culegem împreună,
Tu, fragi roși de prin pășună,
Eu, crini albi pe sinul tău.

Ici, în lunca înverdită,
Este-o carbă înflorită
Ce se'ngână c'un isvor.
Vină'n carbă, mândruliță,
Eu, să'ți cânt doina, doiniță,
Tu, să plângi de dulce dor!

XX

DORUL ROMÂNCEI

De-ar vrea bunul Dumnezeu
Se'mi asculte dorul meu!
De-aș avea un copilăș,
Dragul mamei ângeraș!

Cât e ziua, cât e noapte,
'Î-aș șopti cu blânde șoapte.
Cât e noapte, cât e zi,
Tot la sinu'mi 'l-aș păzi!

'L-aş păzi, 'l-aş dismierda,
 Miş de sărutări 'l-aş da,
 Şi 'l-aş dice 'nctişor:
 Nani, nani, puşor!

De-ar fi cerul cu priinţă
 S'implinească-a mea dorinţă!
 De 'mî-ar da un băeţel,
 Dragul mamei voinicel!

N'ar fi prunc mai fericit
 Şi pe lume mai iubit!
 Alt copil n'ar fi ca el
 Mititel şi frumuşel!

Obrăjelu'î ca de spume
 N'ar avea seamên pe lume!
 N'ar fi ochii nimêruî
 Dulci ca ochişorii lui!

Ear eû mândră măculiţă,
 Pe-ai sei ochi, pe-a sa guriţă
 Ne'nctat 'l-aş săruta,
 Săruta şi 'l-aş cânta.

Și 'l-aș face-o descântare
Să ajungă-un viteaz mare,
Un viteaz ce-ar străluci,
Cum n'au fost, nici n'ar mai fi!

Și 'l-aș pune să se culce
Pe-al meu sin, legănat dulce,
Și 'l-aș dice 'ncetișor:
Nani, nani pușor!

XXI

CÂNTIC OSTĂŞESC

~~~~~

Român verde ca stejarul,
Rid de duşmanî şi de moarte!
Să'mi trăească armăsarul
Şi prin glonţi să mă tot poarte!

Sai, voînice, şi nechează
Ager, falnic ca un zmeu,
Căci am inimă vitează
Şi credinţă 'n Dumnezeu!

*

Cât 'mă-a sta mâna voinică
 Pe-a mea pală ostășească,
 N'albă grijă de nimică
 Teara mea cea Românească!

Saî, voînice, și nechează
 Ager, falnic ca un zmeu,
 Căci am inimă vitează
 Și credință 'n Dummedeu!

Cu-al meu suflet, cu-a mea pală,
 Cu-al meu șoim albit de spume,
 În dușmanî vom da năvală,
 De s'a duce vestea 'n lume!

Saî, voînice, și nechează
 Ager, falnic ca un zmeu,
 Căci am inimă vitează
 Și credință 'n Dummedeu!

XXII

DORUL

CÂNTIC DE LUME

Ah! 'mă e dor, 'mă e dor de tine,
Ângeraș cu dulcī lumine!
Ah! 'mă e dor și plâng de jale,
Tot privind în a ta cale.

Di și noapte cu durere
Dușos sufletu'mă te cere,
Și cu dulcī, cu blânde șoapte,
Te chem vecinic și noapte!

Scum odor, dulce iubită,
Unde'î fața ta slăvită?
Unde'î glasu'ți ce pătrunde?
Unde ești, draga mea, unde?

De-ar fi cerul cu iubire,
Mî-ar aduce-a ta zimbire.
De-ar fi cerul cu 'ndurare,
Mî-ar aduce-o sărutare.

Dar, vai mie! vremea sboară,
Țile, veacuri se strecoară,
Ș'ai mei ochi nu vedu lumină,
Și durerea'mi nu s'alină!

Dorul arde ca un soare
A junieî dulce floare!
Dorul stinge, vestejesce
Inima care iubesc!

XXIII

DOINA IUBIREI

Trece vara cea 'nflorită,
Trece vara cea iubită,

Și cu dinsa 'n altă-lume
Se ducă florile din lume,

Se ducă toate 'n pribegie...
Rămâne țeara pustie!

Numaî două nu se ducă,
Nici se ducă, nici se usucă.

Una'î floare de zăpadă,
Una'î floare de livadă,

Una'î floarea crinilor,
Un'a trandafirilor;

Ş'amëndouă'să răsădite,
Ş'amëndouă'să in florite,

Una 'n câmpul raifului,
Alta 'n cuibul graifului!

Mândruliţo, draga mea.
Aă cădută din cer o stea.

Şi mî-aă dis într'un ceas rău
C'am să mor de dorul tău!

Și 'mî-aŭ ȝis Intr'un ceas blând
Că de 'i face pe-al meu gînd,

Să mă lași a săruta
Două flori pe fața ta,

Una 'n câmpul raifului,
Alta 'n cuibul graifului,

De murit, eŭ n'oiŭ muri,
Ci cu tine m'oiŭ iubi

Cât or cresce flori in lume
Și s'or duce 'n ceea lume!

(Simfonie lui a

XXIV

MĂRIOARA FLORIOARA

LEGENDĂ DEDICATĂ
PRINCESEI M. CANTACUZIN

I.

La Moldova cea frumoasă
Viața'y dulce și voioasă!
L'a Moldovei dulce soare
Cresce floare lângă floare!
Multe păserele 'n sbor
Fură minți cu glasul lor!
Multe fete și neveste
Fură inimă făr' de veste!

Dar umblare-ai, frățioare,
Nouă ani întregi cu soare
Sus în munte, la munteni,
Jos în vale, la văleni,
Și de-ai călca nouă țeri
Și de-ai trece nouă mări,
Florivică n'ai găsi,
Păserică n'ai zări,
Nici nevastă mândruliță,
Nici copilă drăguliță

Ca Mărioara
Florioara,
Dinișoara munților,
Sorioara florilor!

Albă ca o lăcrimioară,
Dulce ca o primăvară,
Era sprintenă, ușoară
Ca un pui de căprioară.
Trupușoru'i gingășel
Părea tras pîntr'un inel!
Nici micuță, nici năltuță,
Numai bună de drăguță,
S'o tot stringi la pept cu foc,
Și s'e'ti fie de noroc!
Ochișorii sei căprii

Trezea lumea 'n veselii.
 Perișoru 'i aurel,
 Ca mătasa subțirel,
 Trăgea ochii tot la el
 Și pe frunte'i strălucea,
 Și 'n mică valuri se'ncrețea
 Ca valuri de-a grâului
 La suflarea vântului!
 Și apoi, frate, mai avea
 Pe guriță-o floricea,
 Și 'n guriță mărgărele,
 Și pe față'i drăgănele,
 Și la sin doi crinișori,
 Și pe crini doi frăgușori...
 Să'i dismierdă și apoi să mori!

Ea pe câmp de se ivea,
 Florile se 'nveselea,
 Inimile'si deschidea,
 Sufletele'si răspâdea
 Și voios i le'nchina,
 Și voios se legăna,
 Și din cale-o întorcea,
 Și cu toate-așa'i dicea:
 „Buna ziua, sorioară,
 „Mărioară, Florioară!

- . Spune nouă ce voesci?
 . De la noi ce mai dorești?
 . Vrei tu miros de sulcină
 . Care patimele-alină?
 . Vrei miros de busuțoc
 . Ce opresce mândru'n loc?
 . Vrei miros de lăcrimioare
 . Ce dă visuri iubitoare?
 . Vină, dragă, 'n veselie
 . Să ne-adună de pe câmpie
 . Și ne-ascunde 'n sinul tău,
 . Să'l ferim de diochiū rău.
 . Sinul tău să'l răcorim,
 . Și de este să murim,
 . Lângă tine să perim!"

Mărioara le-asculta,
 Și pe rënd le săruta,
 Și cu ele se'ngâna,
 Și în plete le-avina,
 Și pe sin le legăna,
 Încât orî cine-o videa
 De dor mare s'aprindea
 Și din cale'î se întorcea
 Și cu glas uimit dicea:
 . Eată Dina florilor
 . Florilor, surorilor!

inversine (Suța x)

top

Ear la munți când răsărea,
 Munții vechi întinerea
 Și cu mușchiu s'acoperea,
 Și copaci'si înverdea,
 Și apele'si limpezea,
 Și păsările'si trezea,
 S'apoi astfel îi grăea:
 „Buna ziua, Dinișoară,
 „Mărioară, Florioară!
 „Spune nouă ce voesci?
 „De la noi ce mai doresci?
 „Vrei tu apă ne'ncepută
 „Pentru fața ta plăcută?
 „Vrei tu pui de căprioare,
 „Pășerele cântătoare,
 „Fag de mîere 'ndulcitoare
 „Și vr'o doină jălitoare?“
 Mărioara'î asculta,
 La isvoare se culca,
 Fața albă își spăla,
 Fag de mîere ea gusta,
 Căprioare dismîerda
 Și cu drag ea asculta
 Cânticul păsărilor
 De pe virsul crengilor,
 Și sunetul doînelor
 De pin fundul codrilor;

Încât orî cine-o videa
 De dor mare s'aprindea,
 Și din cale'î se 'ntorcea
 Și cu glas uîmit dicea:
 „Eată Dîna munților,
 „Munților, cărunților!

Orî și unde s'arăta
 Vorbe dulci întimpina,
 Și trăea în veselie
 Ca albina pe câmpie.
 Numai însă câte-odată
 Sta pe gânduri, tulburată,
 Că'î părea că audea
 O șoaptă care'î dicea:
 „Aleî! dragă Dînișoară,
 „Mărioară, Florioară!
 „Mult ești dalbă și frumoasă
 „Și la inimă voioasă!
 „Multe minți ai fărîmecat,
 „Inimî multe-ai tulburat!
 „Dar gîndit-ai, n'ai gîndit
 „Că 'ți e vremea de iubit?
 „Că 'ți-au dat Dumneđeul sfîntul
 „Ochi să luminezi pămîntul,
 „Sin rotund de dismierdat,

- „Buze dulci de sărutat?
 „Și scii, dragă, ori nu scii
 „C'ăi să mori, ș'ăi să învi,
 „Ș'o să ai în cer a da
 „Seamă de inima ta?..
 „Câte flori pe-acest pământ.
 „Se ducă toate la mormint!
 „Numai floarea lacului
 „Stă la poarta răului
 „De judecă florile
 „Ce-au făcut miroasele!“

II.

Eată frate, frățioare,
 Că'ntr'o di cu dulce soare,
 Mărioara se'ntelnea
 C'un străin care venea
 Pe-un fugar sirep de munte
 Cu steluță albă'n frunte,
 Și pe loc, cât îl zărea,
 Făr' de voie se oprea,
 Ochiul la pământ țintea,
 Inimioara'î se bătea.
 Cel străin în cale'î sta
 Și din gură cuvînta:

- Cale bună, mândruliță!
- Mulțămim ție, bădiță!
- Mândruliță drăguliță,
- „Spune mic-adevărat,
- „Ești tu fată de 'mpărat,
- „Său vr'un vis ce am visat?
- „Că de când mă simt bărbat
- „Multe țeri eă am călcat,
- „Fete multe-am dismierdat
- „Dar ca tine, chip și stat,
- „Alta'n lume n'am aflat!
- Străinel, bădițul meu,
- „De vrei să scii ce sânt eă,
- „Întreabă tu florile,
- „Florile, surorile.
- Ești tu fată de munțean
- „Său copilă de vălean?
- „Viță de om pământean
- „Său de vr'un Zmeă năsdrauan?
- Străinel, bădițul meu,
- „De vrei să scii ce sânt eă
- „Întreabă ceă munți cărunți,
- „Isvoarele fără punți,
- „Pasărele cântătoare
- „Și pui de căprioare.
- Aleă! mândra mândrilor!
- „Tu ești Zina munților,

„Surioara florilor,

„Vestitoarea zlorilor!

„Și tu ești ursita mea

„Care, spusu'mi-aă o stea,

„C'am să mă iubesc cu ea!“

Mărioara se uimea,

Fețele'i se rumenea!

Ear străinul, ca și ea,

Sta pe gânduri și tăcea.

Numai calul nechezea,

Glasul văilor trezea.

Când de-o dată se ivea

Și la ei ușor venea

Un bujor de copiliță

Cu ris vesel pe guriță,

În cămeșă cu alțiță

Și cu fluturi în costiță.

Ea venea dintr'o livadă

Și la sinu'i de zăpadă

Purta snopi de floricele

Și crenguți cu vișinele.

Și pe carbă cum sălta

Ea din gură-așa cânta:

„Frunză verde de sulcină!
 „Am la sinu'mî o grădină
 „Cu flori albe drăgăstoase.
 „Cine-a vrea să le miroase,
 „Să'l pătrundă doru'n oase!
 „Am fragi dulci și vișinele.
 „Cine va gusta din ele,
 „Să'î fie țilele-a mele.
 „Măi bădiță, nu doresci
 „Vișinele rădășesci,
 „Sufletul să'î răcoresci?
 „Ean privesce, frățioare,
 „Măi vedu't-ai tu la soare
 „Așa poame 'ndulcitoare?

Și cum sta, și cum cânta,

Cămeșuica și depărta,

Sinișoru'î arăta,

Sinu'î plin de floricele

Și de roșii vișinele.

Cât străinul le videa

Înte mâna și întindea;

Dar Mărioara mi'l oprea

Și cu glas uîmit grăea:

„Nu culege de la ea

„Că'î dai grădinuța mea,

(vezi și cămeșuica)

Siutaxo

„Grădinuța sinului
„Cu floarea sufletului!”

Mult străinul s'aprindea
Și în brațe-o cuprindea,
Și cu drag îi tot dicea:
„Zina mea, ursita mea!
„De ați calea'mi părăsesc,
„Murgușoru'mi priponesc, — vocal
„Și la tine mă opresc,
„Cu tine să mă iubesc!”
Mărioara'l asculta,
Sinul gingaș îi sălta,
Fața i se lumina,
Ochi'n lacrimi își scâldea!
Ear fugariu'n loc sburda,
Falnic coama'si încorda
Și stăpânei lui o da
Gingaș de o dismierda.

III

Umbra nopții se'ntindea,
Peste munți se răspândea
Și prin văi se adâncea,

Când de-o dată se ivea
Sus, pe munte, strălucea
Țintă mică de lumină
Ce creștea mereu și lină
Pân'se făcea lună plină,
Lună plină și voioasă
Ca o frunte de mireasă!
Ea pe deal mi se oprea,
Și cu drag, de sus, privea
Jos, în valea tălnuită,
Pe o prispă-acoperită,
Două umbre adunate
Și cu drag îmbrățoșate
Care lung se sărutau
Și cu gura se'mbătau
Și lumea 'ntreagă-o uitau!
Ea cât luna le videa,
De foc dulce s'aprindea
Și la stele semn făcea.
Stelele vii străluceau,
Pe rând toate se iveau
Și de sus voios priveau
Cele umbre adunate
Cum sta dulce'mbrățoșate,
Și cu drag se sărutau
Și cu gura se'mbătau
Și lumea'ntreagă-o uitau!..

Dar târziu în meş de noapte,
 Umbrele, cu blânde şoapte,
 Nevădute se făcea.
 Atunci luna se ducea
 Peste munţii nalţi trecea
 Ş'apoî lin încet scădea,
 După munţi se ascundea!
 Ear stelutele scipeaū
 Şi'ntre ele-aşa grăeau!
 „Surioare călătoare,
 „Floricele ardătoare!
 „Cu vedutul aţi vedut
 „Pe pământul cel tăcut
 „Zinişoara munţilor,
 „Surioara florilor
 „Cât de gingaş suspina,
 „Cât de drag se săruta
 „Cu ursitul ei iubit,
 „Încât nici că ne-aū zărit?
 „Ş'acum ei s'aū tănuit
 „Şi din faţă ne-aū perit!
 „Surioare călătoare,
 „Unde s'aū ascuns ei oare?
 „Floricele lucitoare,
 „De vreţi să fim aflătoare,
 „Haî să trecem mai în sus
 „Drept fereasta din apus

„Și pintr'însa să privim,
„Taîna s'o descoperim.“

Stelele curênd plecau,
Spre apus ele-apucau
Și drept ferestuică stau
Și'n lăuntru se uitau.
Și cum stau și cum cătau,
De foc dulce s'aprindeau
Și pe cer se răspândeau
Cu-a lor suflete curate,
Cu-a lor rațe 'mpreunate.

Ear în urmă despre zîori,
La glas viū de cîntători,
Mărioara se trezea,
Ca din vis se dismețea.
Și trezindu-se videa
Pe ursitu'î-lângă ea,
Care'n brațe'î o stringea
Și cu drag o dismierda,
Miî de sărutări îi da
Cînd pe fețe rumioare,
Cînd pe buze'ndulcitoare,
Cînd pe unda pîrului,

Când pe valul peptului.

Ș'apoî sta de 'mî-o privea

Și din inimă'î dicea :

- Aleî! dragă Zinișoară,

- Mărioară Florioară!

- Mult ești mândră, mult ești dalbă

- Ca o porumbiță albă!

- Mult ești dulce și frumoasă

- În beția drăgăstoasă!

- Ochișori'ți strălucesc,

- Obrăjei'ți ruminesc,

- Crinișori'ți infloresc

- De mă'mbëtü și mă uimesc!

007 - Stăî, ah! stăî să te privesc,

- Părul tēü sē'l neteșesc,

- Și pe sinu'ți fecioresc

- De dîle sē mă sfișesc!"

Mărioara 'l asculta,

Sta puțin și ear nu sta,

Și cu lacrimî ea ridea,

Și'n cosițe'î s'ascundea.

Ș'apoî ear le depărta,

Chipu'î vesel arăta,

Și dicea vorbe din raiü

Cu voșosu'î dulce graiü.

Mărioara-apoi tăcea,
 În vîzduh un sîmnu făcea,
 Și le s'arăta de-o dată
 O mîesuță mult bogată,
 Tot cu poame 'mpodobită,
 Cu năframă-acoperită.

Amîndoi cît o zăreau,
 Lîngă ea voios săreau

Și mîncău și veselău
 Cu paharele 'nchinînd.

Și cu dragoste dicînd:

„Să trăim, să ne iubim,

„C'amîndoi ne potrivim

„Și la dalbe tinerețe,

„Și la suflete mărețe,

„Și la gînduri trecătoare

„Și la inimă iubitoare!“

IV

A doua zi se scula,
 Fața palidă și spăla,
 Pîr de aur peptena,
 Și frumos se oglindea,
 Și la soare-apoi eșea,
 Spre răsărit se'ntorcea,

Un semn tainic de făcea.

Și de'ndată s'arăta

Și spre ei înainta

O teleagă sprintioară,

Aurită, dălbioară,

Ca un cuib de Zinișoară.

Ear cât Zina o zărea

În cuib rapide sărea

Cu străinu-alătura,

Ș'apoî murgului dicea:

„Murguleț cu pèrul creț,

„De-a Mărioarei drăguleț!

„Lasă'ți coama vèntului

„Și umbra pământului,

„Și pe fața câmpului

„Să sborî sborul gândului!“

Murgușorul nechezea,

La fugă se răpezea

Și fugea, mări, fugea...

Nici umbra nu'l ajungea!

Și trecea, mări, trecea

De-a lungișul munților,

Curmezișul câmpilor,

Prin mijlocul florilor.

Ear cât munții o zărea

Cu străinu-alătura,
De verđiș se despoeaŭ,
Cu nori negri se'nvêleaŭ,
Frunđele'și îngălbineaŭ,
Și apele'și tulburaŭ
Și de frunđi se scuturaŭ!
Florile încă-o videa
Cu străinu-alătura,
Și capetele'și plecaŭ
Și de jale se uscaŭ!

Ear cea mândră Zinișoară .
Mărioară Florioară,
Nici la munți se mai uita,
Nici la flori nu mai căta!
Căci de-avea ochi de privit,
De-avea suflet de iubit,
Sufletu'i și ochii sei
Eraŭ pentru dragul ei!
Fugea murgul sprintior
Cu aripi de dulce dor,
Și'i ducea numa'ntr'un sbor
Pe malul unui isvor.
Mărioara mi'l oprea
Și pe mal ușor sărea
Și'n isvor se cufunda

Și voșos mi se scâlda.
 Apa lin o dismierda,
 Ca pe-o floare-o legăna
 Și pe plete'î se juca
 Și cu drag îi anina
 De tot firul câte-o rouă,
 Și pe sinu'î câte două.
 Ear din apă când sălta
 Și la soare s'arăta,
 Soarele în cale'î sta,
 Trupușoru'î săruta,
 Și cea rouă de pe ea
 Cu-a lui rađe o sorbea,
 Nouraș o prefăcea
 Și la ceruri o trăgea.
 Apoi el o 'ncununa,
 S'astfel dulce'î cuvânta:
 -Ale! dragă Zinișoară,
 -Mărioară Florioară!
 -Mult ești mândră, iubitoare,
 -Și de lume uiftătoare!
 -Dar gândit-ai, n'ai gândit
 -Că norocu'î mărginit,
 -Și că visul fericit
 -Are-ades amar sfirșit?
 -Și scii, dragă, ori nu scii
 -Că la munți și la câmpii

„Florile s'au vesteđit
 „De când tu le-ai părăsit?
 „Știi că toate, într'un gând,
 „S'au întors în cer pe rând,
 „Și la Domn s'au jăluit *fructică*
 „Că tu viața le-ai răpit?
 „Mărioară, draga mea,
 „Facă Domnul orî ce-a vrea!
 „Dee'ti bine, dee'ti rău... *morfolegia*
 „Tu, ascultă dorul tēu,
 „Căci în viața trecătoare
 „Și în lumea peritoare
 „O ăi dulce de iubire
 „E un veac de fericire!”

v

Când norocu'si schimbă pasul *Verba 1909*
N'aducū anî ce-aduce ceasul!...

A treia ăi Mărioara
 Își tulbura inimioara
 Și pe gânduri se punea
 Și 'n tăcere lin plângea.
 Ce plângea și ce jălea
 Cu iubitu-alătura?
 Plângea cum plângū florile,
 Plângea cum plângū ziorile!..

Era ziua mult senină,
 Munții pluteau în lumină,
 Văile 'n tăcere lină.
 Paserile 'n umbră sta,
 Nici sbura, nici nu cânta,
 Numai umbra se mișca,
 Cu lumina se lupta
 Și'n păduri se cufunda.
 Ear Mărioara 'ncet ofta,
 „Ș'astfel blând ea cuvânta:
 „Cântă'ți, frate, cânticul,
 „Să'mi mai dreagă sufletul.“
 El de sinu'i o lipea
 Și'apoi astfel începea:
 „Frunză verde viorele!
 „Scumpe'mi sântu dîlele mele
 „De când mândra, ca o stea,
 „S'aū ivit în calea mea!
 „Dalb luceafăr aurit,
 „Crin ceresc și mult iubit!
 „Uită cerul pentru mine,
 „Să uit lumea pentru tine!..“

Eată, mări, cum cânta,
 Mândra cum îl asculta,
 Că din sat se rîdica

fonetica

Glas de mumă plângător,
 Bocet lung pătrundător
 Ce prin văi amar suna
 Și'n văzduh se'mpreună
 Cu alt glas răsunător
 Glas de clopot jălitor...

Lumea se infiora!
 Mărioara tremura,
 Împrejuru'î se uita
 Și spre munți în virf căta.
 Când de-odată, vai de ea!
 Sus, la munte, ce videa?
 Un nor negru ca un zmeu
 Ce venea, venea mereu,
 Aripă negre întindând
 Și tot cerul cuprindând.
 Mărioara 'ngălbinea,
 De ursitu'î se lipea,
 Brațele'și incolăcea
 Și cu groază 'ncet dicea:
 „Dragul meu, ursitul meu!
 „Eată vine, vine-un zmeu
 „De la sfintul Dumnezeu.
 „Frățioare, eată'l vine
 „De la munte drept la mine

„Să mă ȳea de lângă tine,
„Căci decând noi ne-amă iubit,
„Florile s'aă vesteđit
„Și la Domn s'aă jăluit
„Că de tot le-am părăsit!“

Și cum sta, și cum vorbea
Lacrimile-o 'mpodobeă.
Însă norul sus vuceă,
Și pe cer se tot sueă.
Tunetul grozav tuna,
Munți și văi se resuna.
Fulgerile s'aprindeă,
Ploile potop cădeă.
Ear Mărioara, vai de ea!
Ochișori'si ascundeă,
Căci de-odată negrul Zmeu
O cuprinse'n brațul seă
Și cu ea sburând s'aă dus
În cei munți despre apus.
Și curând în urma lor
Se topea grozavul nor,
Aerul se 'nsenina,
Și cerul se lumina.

VI

Unde'î, unde'î Zinișoara,
 Mărioara Florioara,
 Vestitoarea zîorilor,
 Surioara florilor?
 În ce țeară-aū pribejit,
 Pe ce țerm ea s'aū oprit?
Mers-aū peste nouē țeri,
Nouē țeri și nouē mări?

formule de basm

Orî s'aū dus în nalte plaîuri,
 Colo, sus, pe câmpî de raîuri,
 În grădina Zinelor,
 În locașul stelelor?..

Nu se scie, nu se spune
 Unde'î gingașa minune.

Dar pe când e luna plină,
 Când e noaptea mult sēnină,

(Să ne nă) boy

Se aude'n mīez de noapte

Despre munți duioase șoapte
 Ș'un glas blând ca un suspin
 Care cāntă 'ncet și lin:

„Frunđă verde lăcrimîoară,
 „Vaî de biata'mî inimîoară!

„Orî ce vînt rîcoritor
„Îi aprinde foc de dor!

„Bate vîntul pîntre florî?
„Îi dă dor de la surorî.

„Bate vîntu 'n stejărel?
„Îi dă dor de voînicel.

„O! străine, dragul meu,
„Mult amar te jălesc eu!

(te jălesc)

„Vin', aleargă lângă mine
„Să mă mai îubesc cu tine,

„Neagră e străinătatea!
„Crudă e singurătatea!

„Voînicele, ursițele,
„Fă pe gîndurile mele,

„Că mă bate vânt de vară
„Și'mi însuflă dor de țară,

„Și'mi aduce ne 'ncetat,
„Dor de visul ce-am visat;

„Dar nu'î foc de dor mai rău
„Ca focul de dorul tău!“

• • • • •

LĂCRIMIOARE

I

STELUȚA

DEDICAȚIE. E. N.

Tu care ești perdută în neagra vecinicie,
Stea dulce și iubită a sufletului meu!
Și care-odinioară luceai atât de vie
Pe când eram în lume tu singură și eu!

O! blândă, mult duioasă și tăinică lumină!
În vece pintre stelute te caută al meu dor,
Ș'adescorî la tine, când noaptea e senină,
Pe plaiul nemurirei se 'nalță c'un lung sbor.

Trecut-aŭ anŭ de lacrimŭ, ŝi mulți vor trece încă
 Din ora de urgie în care te-am perdut!
 Și doru'mŭ nu s'alină, și jalea mea adâncă
 Ca trista vecinicie e fără de trecut!

Plăceri ale iubirei, plăceri încântătoare!
 Simțiri! mărețe visuri de falnic viitor!
 V'ați stins într'o clipală ca stele trecătoare
 Ce las' un întuneric adânc în urma lor.

V'ați stins! și de atunci în cruda'mŭ rătăcire
 N'am altă mângâere mai vie pe pământ
 Decât se 'nalț la tine dușoasa mea gândire,
 Steluță zimbitoare dincolo de mormint!

Căci mult, ah! mult în viață eu te-am iubit pe tine,
 O! dulce dismierdare a sufletului meu!
 Și multă fericire ai răversat în mine
 Pe când eramŭ în lume tu singură și eu!

Frumoasă ângerelă cu albe aripăoare!
 Precum un vis de aur în viață'mŭ ai lucit,
 Și 'n ceruri cu grăbire, ca un parfum de floare,
 Te-ai dus, lăsându'mŭ numai un suvenir iubit.

Un suvenir, comoară de visuri fericite,
De scumpe, și ferbinte, și dulce sărutări,
De zile luminoase și îndumnețite,
De nopți Venețiane și pline de 'ncântări.

Un suvenir poetic, corona vieții mele,
Ce mângâie și 'nvie dușoasă-inima mea,
Și care se unesce cu harpele din stele
Când mă închin la tine, o! dragă, lină stea!

Tu dar ce prin iubire, la a iubirei soare,
Ai deșteptat în mine poetice simțiri,
Primesce 'n altă lume aceste lacrimioare
Ca un răsunset dulce de-a noastre dulci iubiri!

II

LĂCRIMIOARE

Multe flori lucesc în lume,
Multe flori mirositoare!
Dar ca voi, mici lacrimioare,
N'are 'n lume nici o floare
Miros dulce, dulce nume!

Voi sunteți lacrimi de ânger
Pe pământ din cer picate,
Când, prin stele legănate,
A lor suflete curate
Sboru vărsând duioase plângeră.

Sunteți fragede și albe
Ca iubita vieții mele!
Cu voi, scumpe strugurele,
Albe mărgăritărele,
Primăvara'și face salbe.

Dar de-odată vântul rece
Fără vreme vă cosesce!
Astfel soarta crunt răpesce
Tot ce 'n lume ne zimbesce...
Floarea pere, viața trece!

III

8 MART

Întinde cu mândrie aripele'ți ușoare,
O! sufletul meu vesel, o! suflet fericit!
Înalță-te în ceruri, și sbori cântând la soare
Căci soarele iubirei în cer aș răsărit
Și'n cale'mi s'aș oprit!

Veniți năluciri scumpe, dorinți, visuri mărețe,
Ca paseri călătoare la culbul înflorit.
Veniți de 'ngânați vesel a mele tinerețe
Căci steoa fericirii în ochi'mi aș lucit...
Iubesc și sunt iubit!

Vezi si Manonara 19.

Sântu ore fericite, sântu tainice plăceri
 Ce 'n cumpăna vieții plătescū anī de dureri!
 Atunce falnic omul **ridică** a sa frunte
 Și 'n ceruri cu mândrie atintă ochiul seū.
 Ființa lui se 'nalță ca vulturul de munte,
 Iubirea lui il schimbă și'l face Dumneḑeū!
 Atunei mai dulce steoa lucesece 'n meḑ de noapte,
 Și 'n ziori seninul pare mai vesel, mai curat;
 Ș'a ḑilei miī de glasuri, ș'a nopții miī de șoapte
 Il proclamează 'n fală a lumii impărat!

Sântu urme prețioase, sântu scumpe suvenire
 Ce 'n suflet tipărite, ca el aū nemurire!
Zădarnic timpul trece cu'n sbor neobosit,
 In sinul omenirei vėrsănd a ernii gheață;
 Lumina lor iubită lucesece lin in vieață
 Precum un soare dulce in veci neasfințit!
 Așa nu te veī stinge din minte'mī nicī o dată
 O! suvenir puternic de dragoste 'nfocată!
 O! timp ferice 'n care minunea ce Iubesc
 M'aū deșteptat in rațuri cu glasu'ī āngeresc!

*

Era blānda oră a blāndelor șoapte
 Când nu mai e ḑiuă, și nu'ī āncă noapte.

Pământul și cerul, ca doi frățiori,
Își dau sărutare prin stele și flori,

Și 'n aer parfumul a florilor dălbă
Plutea cu lucirea steluțelor albe,

Și 'n toată natura cuprinsă de dor
Plutea o șoptire de dulce amor!

Din marginea lumii a nopții regină
Vărsa 'n calea noastră dușoasă 'i lumină,

Și 'n lunca pătunsă de rațele ei
Sbura caii noștri cu aripi de zmei.

Mergeamă noi în cale ca umbre tăcute,
Pe-un covor de frunze, pe cărări perdute,

Și 'n tăcerea nopții ce ne 'ncungăura
Sufletele noastre ca și noi sbura,

Sbura ca doi ângeri din stele în stele,
Dânduși sărutare tăinic între ele...

De-odată fugarii cu ochii de foc
La capătul luncii s'opriră pe loc.

Ear dulcele ânger pătuns de simțire
Îmi dișe atunce cu-o dulce zimbire:

— Acum este ora când geniul sfînt
„Aude și vede minuni pe pămînt.

„E ora fericite de sfîntă uîmire
„Ce 'n suflet răvarsă fiori de iubire.

Spune'mi dar acuma, tu ce ești poet,
„Ce poezii cîntă inima'ti încet?

— Dacă vrei să afli taina ce m'ncîntă,
„Eată poezia ce inima'mi cîntă:

De este vre'o ființă, de este vre un nume
 La care se se 'nchine un suflet omenesc
 Cu tot ce e mai nobil, mai iubitor pe lume,
 Cu tot ce 'n omenire e mai dumnezeesc;

Tu ești acea ființă, tu, gingașă lumină
 Aprinsă 'n a mea cale de însuși Dumnezeu!
 Și sufletul meu vesel la tine se închină
 O! scumpa mea Elenă! o! drag ângerul meu!

Când soarta vru să intru ^{-50/1} în raiu de fericire,
 Când ochii mei pe tine zimbînd te-ău întîlnit.
 Un fulger, o scîntee de vecînică iubire
 Din ochii tîi pornită, în sinu'mîi aū lucit.

Ș'atunci în altă lume am re'nvieat de-odată,
 Ș'un soare mai ferbinte în ceru'mîi s'ău aprins,
 Ș'o lume fără margini, frumoasă, desfătată,
 Ca o câmpie verde sub mine s'ău întins.

Atunci natura 'ntreagă, zimbîndu'mîi cu plăcere,
 Își puse pentru mine corona sa de flori;
 Și glasul maiceî mele, curmînd a mea durere,
 Veni să mă dismierde din cerul fără nori.

Căci fața ta iubită mi s'arăta ori unde,
 În vis, în flori, în stele, în dulcele senin;
 Și inima'mi, cuprinsă de dorul ce pătrunde,
 Șoptea cu tine astfel prin tainicu'i suspin:

„Ferice de acela a căruia privire
 „Trezind în al tău suflet un fraged, dulce dor,
 „Ar face ca să nască pe gură'ti o zimbire
 „Ca zorii misterioase de vesel viitor!

„Ferice care, vrednic de-o soartă ne-așteptată,
 „Ar face pentru dînsul, în ceas dumnezeesc,
 „A ta inimă scumpă de dragoste să bată
 „Și glasu'ti cu 'nfocare să'i dică: te iubesc!“

IV

DE CREDÎ ÎN POESIE...

De credî în poezie,
În sfînta armonie
Din boltele cerescî,
Cînd noaptea 'nseinată
Lucesce 'ncoronată
De stele ce 'ubescî;

De credî în tineretă,
În gingaşa frumsetă
Ce-aprinde dulce dor.

Apăre în la Ecu

Și 'n taînica uîmire
Ce 'nsuflă-a ta privire,
O! scumpul meu odor!

De credȚi în al tĂu frate,
În suflete curate,
În cer, în Dumnezeu...
Precum eu cred în tine
Ca în cerescul bine,
Crede 'n amorul meu.

V

O NOAPTE LA ȚEARĂ

Am o inimă în lume
Care știu că mă iubesc
CONACHI

Frumoasă e câmpia cu dulcea'î liniștire
Pentru acel ce fuge de-a lumei amăgire
Pentru acel ce caută un traiu neînsemnat!
Plăcut, plăcut e ceasul de grijă ne'ntunecat,
Și dulce este vîeața ce curge lin, departe
De-al omenirei sgomot, de-a ei fumuri deșarte!

Când inima hrănesce o tăinică dorință,
 Când omul simte 'n sinu'î o crudă suferință,
 O jale fără margini, un dor fără hotar;
 Când zimbetu'î ascunde ades suspin amar,
 Și mintea'î se deșteaptă din vis de fericire,
 Perdând orî ce credință, orî care nălucire.

Ferice de acela ce 'n tulburare'î poate
 Pe-un cal să se arunce, și prin vîzduh se 'noate
 Pășind peste-orizonuri, sburând peste câmpii.
 Ferice care poate, departe de ceî vii,
 Să uite-a sa ființă, să peardă-orî ce simțire,
 Să nu mai facă parte din trista omenire!

*

Era o noapte lină, o mult frumoasă noapte
 Ce rēversa în lume armonioase șoapte
 Și multe glasuri blānde în inimî deștepta;
 O noapte de acele ce nu le poți uita,
 Care aprindă în suflet scîntee de iubire
 Și punū pe frunte rađe de îndumnezeire.

Eram... par'că sînt încă!.. la orele acele
 Când ochiul rătăcesce primblānduse prin stele
 Și 'n toată steoa vede un chip gingaș, slăvit.

Atunci când visul sboară pe țerm nemărginit,
 Când dorul trist unesce a lui duioase plângeri
 Cu sfinta armonie a cetelor de ângeri.

Ca lampă aninată la poarta de vecie
 Domnea în dulcea taină a umbrelor făclie,
 Vărsând văpae lină ce lumea coperea,
 Lumină mângâioasă! în ceruri ca părea
 Menită ca să ducă pe căi necunoscute
 Dorințele-omenirei în lung deșert perdute!

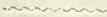
*

De-odat'un glas de ânger, o sfintă armonie
 Plutind ușor în aer ca vântul ce adie,
 Se coborî prin stele din leagănul ceresc.
 Dușos era și gingaș acordul ângeresc,
 Căci inimele noastre săltară mai ferbinte
 La dulcele său cântic, l'aceste-a lui cuvinte:

„Ferice de acela ce cu-o simțire vie
 „Slăvesce armonia și 'nalta poezie
 „Ca dismierdări plăcute de glas prietenesc.
 „El poartă pe-a sa frunte un semn dumnezeesc,
 „Și geniul său gustă plăceri încântătoare
 „Sburând la nemurire ca vulturul în soare;

„Dar mai ferice încă ființa de iubire
„Ce simte cu 'nfocare a dragosteî pornire
„Și ne'ncetat e gata cu drag a se jertfi!
„Căci dulce'î pentru altul și 'n altul a trăi,
„Și dulce'î de a dice, când inima jălesce,
„Am o ființă 'n lume ce știu că mă iubesc!

Minjina — Mart 1845.

VI

VEDI TU VULTURUL...

Vedî tu vulturul falnic, o! scumpa mea iubită,
Cum saltă, se ridică și zboară cătră nori?
Așa sufletu'mî vesel în fața ta slăvită
Se 'nalță cătră cerurî, plutind în dulci fiori.

Vedî pintr'a nopții stele ce rață luminoasă
Răvarsă 'n a sa cale luceafărul ceresc?
Așa când vii, iubito, cu inima voioasă,
De gingașă simțire așa ochi'mî lucesc?

Auđi tu glasul taĭnic ce cĕntă 'n miez de noapte
Și prin vĕzduh plutesce ęu-a florilor miros?
Așa rĕsună 'n mine melodioase șoapte
Cĕnd sufletu'mĭ te simte, āngerul meŭ frumos!

Căci vulturuluĭ cerul aŭ dat aripĭ sĕ sboare,
Și stelelor lumină, și noętilor suspin,
Ear ție 'ți-aŭ dat farmec, plăcerĭ incĕntătoare
Și mie 'mĭ-aŭ dat suflet ca ție sĕ'l inchin!

VII

DESPĂRTIREA

Te duci, iubită scumpă, în țermuri depărtate,
Lăsând frumoasa țeară, surorilor, prietinilor, frate,
Lăsând în al meu suflet un mult amar suspin!
În ora de pornire cu toții împreună
Doresc l'a tale pasuri călătorie bună
Pe-o cale înflorită și sub un cer senin. Dep?

Mergi dar fără măhnire, te du și fii voioasă *formă inversată de no prativ*
Căci ângerul iubirei și inima'mi duioasă
Te vor urma ori unde cu tainicul lor sbor;

Și cât vei fi departe, ca mine te gândește
 Că tu ești a mea viață, că soarta ne iubesc,
 Că cerul ne păstrează ferice viitor.

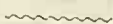
Gândește că în lume nimic nu e mai mare
 Mai gingaș, mai puternic, mai sfânt, mai cu 'nfocare
 Decât simțirea vie ce tu 'mî-ai însuflat.
 Că ori ce fericire, că ori ce dulce bine
 Din ochii tăi deradă, imi vine de la tine,
 Precum lumina vine din cerul înălțat.

Ori unde tu vei merge, iubită ^{ada} (ți adă-aminte) - 104
 De-a noastre ore pline de dragoste ferbinte,
 Comori neprețuite de scumpe dismierdări;
 De-acele vremi în care a noastră fericire
 Schimba întreaga lume în leagăn de iubire
 Și vremea trecătoare în lanț de sărutări!

Mergi, dragă, cântând vesel ca paserea ușoară
 Ce 'n faptul dimineții din cuib la ceruri zboară,
 Lovind a sa aripă de rouă și de flori,
 Căci sufletu'mi în taină șoptind inimii tale,
 Va depărta de tine ori ce gânduri de jale,
 Va alunga din ochi'ți ori care negri nori.

Și când va fi lumină, și când în miez de noapte
Veți asculta cu lacrimă a ângerilor șoapte,
Ți, draga mea, atunce precum oiă dice eă:
„Nu e ființă 'n lume ca mine de iubită!
„Amorul mă 'ncunună cu-o rață strălucită,
„Veneția m'așteaptă zimbînd la visul meă!“

Iași — Maiă 1846.

VIII

DULCE ÂNGER...

Dulce ânger de blândete,
Tu ce 'n cale'mî vesel sborî,
Pe-ale mele tinerete
Aruncând frumoase florî!
Mergi, sub alba'ții aripioară
Să ferescî de soartă rea
Pe-a ta dulce sorioară,
Pe Ninița, draga mea!

Mergi să furî de pintre stele
Un luceafăr luminos,

Și pe fruntea scumpei mele
 Să'l aninî, cântând voios.
 Mergî de 'ntinde verđi covoare
 Sub piciorul ei de crin.
 Schimbă dorul meu în floare
 Și'l depune pe-al ei sin.

Mergî, pe-aripe'ți să se culce
 Adormind încetîșor,
 Și ângănă-a ei somn dulce
 Cu dulcî visurî de amor!
 Ear cu dînsa când pin lume
 Veî sbura, ânger iubit,
 Ah! șoptesce'î al meu nume,
 Spune'î dorul meu cumplit!

Iulie, 1846 — Brusa.

IX

CÂNTIC DE FERICIRE

Gândul meu la tine zboară
Ca o pasere ușoară
Cătră cuibul înverdit,
Și la sinul tău pătrunde
Ca un flutur ce s'ascunde
Intr'un leagăn înflorit.

Dorul meu în a ta cale
Urmând pasurilor tale

Te dismiardă ne'ncetat,
Și pe dulcea ta guriță,
Dragă, draga mea Niniță,
Fură-un dulce sărutat.

Ochiș meș ce 'n veci la tine
Așintescă a lor lumine,
Înotându în tașnic foc,
Vedă lucind pe-a ta zimbire
Ângereasca ta simșire,
Ângerescul meș noroc.

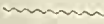
Tot ce 'n lume'ș drag și place,
Tot ce 'nalță și preface
Pe un om în Dumneșcă,
Mi le-aș dat cu-a ta iubire,
O! frumoasă nălucire,
Scumpa mea! ângerul meș!

De-acum vie cruda moarte!
Sufle vântul releș soarte
Pe pământul îngrozit!
Eă aștept cu nepăsare
A furtunelor suflare
Căci iubesc și sânt iubit!

Sufletu'mî e o grădină.
Unde'n gingașă lumină
Cântă-o pasere din raiu.
Vieața mea de veselie
Trece lin in vecinicie
Ca o dulce ȕi din maiu !

Căci amorul e un soare,
Ș'a mea inimă o floare,
Ș'a mea vieață-un dulce vis.
Căci iubita mea Niniță
Cu-o zimbire, cu-o guriță,
Mie ceriul mî-au deschis !

Constantinopol — August 1846.

X

PĚSCARUL BOSFORULUI

De-ar vrea inaltul Prooroc,
Mohamed strelucit,
Să'mi fie ziua cu noroc
Și dorul implinit!
De-aș prinde-acum in mreja mea
Pe-a mărei împărat
Ce poartă 'n frunte-o mare stea,
Un talisman bogat.

Eü care sint un bïet pëscar
Purtat din val in val,
Eü care dorm la İuschïudar,
In carba de pe mal,
Eü, Abdulab, cel mãi voïnic
Vislaş de pe Bosfor,
Ce n'am decăt un bïet caic
Ş'un suflet plin de dor!

Allah! atuncï orï ce-am dorit,
Allah! orï ce-aş vrea eü,
De la apus la resărit
Ar fi indatã-al meü:
Castane, şaluri de Caşmir
Cu late, scumpe flori,
İuşı armasari de la Misir
Ca vëntul de uşori.

Ş'un lung caic de abanos
In aur prelucrat,
Cu innuri din Coran frumos
Pe margine sapat,
Şi treideci de vislaşi Osmanï
Ce vesel arü sbura,

Mã r̃ap̃id̃y dec̃at Elcovañ
Pe 'ntinsa Marmara.

Dar n'aş vrea nic̃ stofe cu fir
Şi cu m̃arg̃aritar,
Nic̃ larg̃ castane de Vizir,
Nic̃ falnic armasar.
N'aş vrea nic̃ sabĩ de Taban
Deprinse la omor,
Nic̃ lung covor de Ispahan
Ce salt̃ sub pic̃or.

Allah! me jur c̃a de-aş avea
A m̃arẽ talisman,
N'aş vrea s̃e fĩ Vizir, n'aş vrea
Nic̃ Padişah-Sultan.
N'aş vrea comor̃, n'aş vrea s̃e am
Nic̃ ch̃oscur̃, nic̃ saraĩ,
Nic̃ s̃e dism̃erd in Bairam
Huriile din raĩ.

Ci 'n mrẽă dulce pref̃c̃nd
Dũoas̃-inima mea,

M'aș duce 'ncet și tremurând
Să prind norocu 'n ea,
Să prind copila lui Topal,
Frumoasa Biulbăuli
Ce cântă noaptea lin pe mal,
Pe mal la Kandili!

Constantinopol. — Iunie 1845.

XI

AȘTEPTAREA

Pe malul mării de spume-albită
Ce 'nalță gemet ingrozitor,
Ca pe un ânger te-aștept, iubită,
Cuprins de jale, muncit de dor.

Fugând de lume, gândind la tine
In lume singur trec pe pământ,
S'a mele lacrimi, dorinți, suspine,
Cu glasul mării se perdă in vânt.

Vecinic s'afundă a mea privire
In orizonul intunecit,
Dar nici o rață de fericire
In ochi'mi încă nu aș lucit!

Vecinic in noapte tristă, adîncă,
Ascult a vremei pas necurmat,
Dar de plăcere nici un ceas încă
Pentru-al meu suflet nu aș sunat!

Nimic in lume nu me încântă,
Nu varsă 'n peptu'mi dulce fior.
Frunza șoptesce, paserea cântă,
Inima'mi plînge la glasul lor.

Staă ca o peatră in nemișcare
Perdut pe gânduri adeseori.
Privesc la ceruri, privesc la mare...
Pe mare valuri! in ceruri nori!

Ah! vină dragă steluță lină,
De strelucesce pe sinul meu;
Alungă noaptea cu-a ta lumină,
Stinge cu'n zimbet amarul greu.

Destule ȃile de despărtire!
 Destule lacrimi, destul amar!
 Vină de pune cu-a ta iubire
 Durerei crude vecinic hotar.

Te-aștept, iubito, in a ta cale
 Precum așteaptă robul măhnit
 Să bată ora scăpării sale,
 Să'si simtă trupul din lanț eșit.

Te-aștept, iubito, precum așteaptă
 Pe-a dimineții zimbet voșos
 Sermanul bolnav ce se deșteaptă
 In sinul nopții intunecos.

Ah! l'a mea jale, l'a mea chîemare
 Dacă-al teū suflet e simțitor,
 Vin' să'ți daū numai o sărutare
 Ș'apoi din lume vesel să sbor!

XII

VENETIA

11 SEPTEMBRIE 1846

I.

Când ochii mei inoată în gîngașa lumină
Ce tăinic isvoresce din ochii tei frumoși,
Atunci ori ce durere în sinul meu s'alină
Ca marea tulburată ce-adoarme și suspină
Sub ale nopții blânde luceferi mîngăioși:

Căci ziditorul lumii în dulcea lor privire
Versând văpae lină și farmec de slăvit,

Le-aŭ dat a sa putere ș'a sa Dumneșire
 Ca s'e'mi arate 'n lume un drum de fericire,
 O cale luminoasă sub cerul inegrit!

II.

Când fruntea mea in pace cu drag e legănată
 Pe sinul teŭ ce saltă aprins de dulce dor,
 Ființa mea ferice, de visuri dismierdată,
 In lumii necunoscute se simte înălțată
 Ș'urmează-a ta ființa in tainicul ei sbor;

Căci sinul teŭ in care domnesce-a ta iubire
 Precum o lampă sfintă ce arde 'ntr'un altar,
 Frumos ca și altarul uimesce-a mea simțire
 Trezind in al meu suflet ori care nălucire,
 Ștergând din a mea minte ori care gând amar!

III

Când veselă, ferbinte, gurița'ți zimbitoare
 Me 'ncântă, me imbată cu-a sale sărutări,
 In inimă'mi atunce s'aprinde-un dulce soare,
 Și vieața'mi, ca albina lipită de o floare,
 Se leagănă in rașuri pe-a tale dismierdări;

Căci ângerul iubirei al căruî glas pătrunde
 Și care lângă tine din ceruri aû sburat,
 Aû strins pe-a ta guriță aripele'î rotunde
 Ș'acum, ca intr'un leagăn, in ele se ascunde
 Cu lira sa duioasă ce cântă ne'ncetat.

IV

Când noaptea in tăcere, la ora ce s'adună
 A dogilor vechi umbre pe maluri șovăind,
 Gondola, leagăn dulce, ne primblă împreună
 Pe luciul lin al mării in care alba lună
 Cu stelele voioase se scaldă strelucind.

Atunci, din umbra deasă ce doarme 'ntre canaluri,
 Din lămpile aprinse in boltele ceresci,
 Din turnuri, din palaturi ce triste zacû pe maluri,
 O taînică-armonie plutesce peste valuri
 Șoptind inimiei noastre cuvinte ângeresci:

V

„Iubiți, iubiți! ne dice Veneția cernită,
 „Iubiți! amorul vostru puternic e și sfînt!
 „Iubiți! și calea voastră va fi tot inflorită,

„Și 'n sinul nălucirei, păreche fericită,
 „Cu-o lungă sărutare veți trece pe pământ;

„Căci vremea ce restoarnă cu coasa'i ne'mpăcată
 „A falei omenirei vechi marturii și măreții,
 „Nu poate-avea putere de-a stinge nici odată
 „Acea scinteie vie de dragoste 'nfocată
 „Ce luminează calca frumoasei tinereții!“

Palatul Benzonus. — Venetia.

XIII

BARCAROLĂ VENETIANĂ

Pe marea lină
Care suspină
Stelele toate plutesc uşor.
De ce, drăguţă,
A mea steluţă,
Lipsesci tu numai din horul lor?

Dintre canaluri,
Şi de pe maluri
Se 'nalţă-un cântic melodios.

De ce, Niniță,
A ta guriță
Nu se aude / cântând / vołos ?

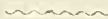
Taiunica noapte
Cu blânde șoapte
Te chiamă, dragă, s'o incununî.
Gondola geme
Căci multă vreme
N'au fost cu tine pintre lagunî.

Ah! te coboară
Vesel, ușoară,
Dintr'al teŭ negru palat regesc.
Vin' de zimbesce,
De strelucesce
Ca un luceafer dumneșcesc.

Cu blânda'î față
Plutind pin ceață
Luna din valuri se 'nalță 'n cer.
Ah! vină, vină
Scumpă lumină,
Să mîngăi dulce pe gondolier.

Eă in gondolă
Cu-o barcarolă
Visul teă gingaș v'oiă ingăna,
Și noaptea 'ntreagă,
Niniță dragă,
Incet pe marea te-oiă legăna!

Sept. 1846 — Veneția.

XIV

BİONDINETA

Într'o seară pe Piațetă
Mocenigo cel frumos:
„Bîondinetă, Bîondinetă!
Dise 'n calea mea voșos.
„Scii tu, dragă Venețiană,
„Că Madona ta țî-aū dat
„Măne micî de patriciană
„Și ochî mari de sărutat?

„Scii tu ear că mie'mi pare,
 „*Cospeto!* mare păcat
 „Să porți apă de vëndare
 „Pe-al teü umër delicat?
 „Vin' cu mine, dragă, vină.
 „Eü voesc să te deprindî
 „A domni ca o regină
 „In palaturî de oglindî.“

Intr'o ñi, lângă fontână,
 Tițiano 'mî ñise 'ncet:
 „Nu e 'n stare nicî o mână
 „Ca să cerce-al teü portret.
 „Dar me jur pe mindrul soare!
 „Dacă-ai vrea pe loc a sta,
 „Să te fac nemuritoare
 „Cercând numai umbra ta.“

Adî prin negurî, dimineață,
 Noul Doge me zări
 Și pe-a lui San-Marco piață
 Din palat se cobori:
 „Venețiană tinerică,
 „Biondineto! ñise el,

„Mâni in mare-Adriatică
 „Am s'arunc acest inel.

„Mâni in purpură și 'n aur
 „Am să fiu încoronat,
 „Și pe vechiul Bucentaur
 „Prin Veneția purtat.
 „Ți că vrei a'mi fi soție,
 „Și eu jur pe sfintul Marc
 „Să'ți inchin, Biondină, ție
 „Toata fala de monarc.“

Dar Biondina cea cuminte
 Drumul rapide urmând,
 La tustrei, cu dulci cuvinte,
 Le răspunse-așa, ridând:
 „Nu'i oglindă mai curată,
 „Nu'i portret mai ângeresc
 „Decât cel ce mi s'arată
 „În fântână când privesc.

„Nu sîntu semne de mărire,
 „Nici inele de rubin

„Cu mai dulce strelucire
„Decât ochii lui Tonin.
„Ca gondola'î din Piațetă
„Nu e tron mai de dorit,
„Când pe draga'î Blondinetă
„El o primblă fericit!“

Veneția — Oct. 1846.

XV

O SEARĂ LA LIDO

Ridică vëlul negru ce-acopere-a ta față
Venețio cernită, Venețio măreață!
Și cu-o zimbire dulce fii martur fericit
L'a noastră veselie ș'amor nemărginit!

În vremile trecute a libertății tale,
În timpurile-acele de gloriî triumfale
Când nobil răzemată pe falnicul teü leü,
Videaî Adriatica săltând la glasul seü,

Gondole negre multe se departaă de maluri
Și lunecaă in taăna pe negrele'ă canaluri
Purtând comori ascunse de gingașe simțiri,
Impărechete inimă perdate 'n fericiri.

Dar spune'mă tu, vădut-ă in gondolă vr'o dată
Ființă mai frumoasă, mai dulce dismierdată,
Un ânger de iubire cu suflet mai ceresc
Decât minunea scumpă pe care cū slăvesc?

O! gondolă iubită! noi lumeă dăm uitare!
Sbori vesel, sbori in pace purtându-ne pe mare,
Și leagănă'n tăcere, sub cerul aurit,
Amorul nostru mare ca cerul nesfârșit.

Și tu, o! vis ferice a tinereții mele!
De-ar fi 'n a mea putință să fac precum doresc,
Aș pune pe-a ta frunte un diadem de stele,
Aș pune sub picioare'ă un tron dumnezeesc!

Căci te iubesc, Elenă, cu-o taănică uămire,
Cu focul tinereții, cu dor nemărginit,
Cu lacrimi și credință, cu dulce fericire,
Cu tot ce este 'n mine putere de iubit!

In dragostea cerească visând cerescul bine,
 La tine al meu suflet înalță sborul seŭ.
 Tot ce'î mai sfint pe lume eŭ îl slăvesc in tine,
 Tu ești lumina, viața și Dumnezeu! meu!

In tine cred, Elenă, precum credeam odată
 In glasul maiceî mele, in sfintul ei amor;
 Precum in soare crede natura 'ntunecată,
 Precum geniul falnic in falnic viitor.

Tu porți un nume dulce și scump inimei mele,
 Un nume ce'mî inspiră un cult dumnezeesc,
 Și care me încântă ca harpele din stele
 Și care imî șoptesce de maica ce jălesc.

Îubirea ta'mî insuflă un dor de nemurire!
 Îubirea mea me 'nalță la tronul ângeresc!
 Și 'n leagăn de gondolă, in vecinică Îubire,
 Cât lumea lângă tine aș vrea (ca) să trăesc!

Sintaxa?

XVI

GONDOLETA

Cu Ninița 'n gondoletă
Când mă primblu 'ncetișor,
Trecătorul din Piațetă
Ne privesce-oftând de dor.
Atunci cerul se 'nsenină
Lucind vesel l' amândoi,
Ș'Adriatica s'alină,
Se alină pentru noi.

In lagună de ne place
A pluti pe-a mării val,
Pentru noi Siroco tace
Pe-a lui Lido verde mal,

Și sub lunga sa lopată
 Gondoleta saltă lin
 Cu Ninița legănată
 Legănată pe-al meu sin.

Mână vesel, lopătare,
 De la Lido la San-Marc.
 Îea de-alung canalul mare
 Ce se 'ndoae ca un arc.
 Mergi cât draga mea Niniță,
 Stând la peptu'mi infocat.
 Mi-a da dulcea sa guriță.
 Mi-a da dulce sărutat.

Cât va fi in ceruri lună.
 Cât va fi senin pe cer,
 La Giudeca, spre lagună,
 Sbori, voînice gondolier.
 Du-ne Toni 'n liniștire
 Pân' ce, stând gondola ta,
 Vieața noastră de iubire
 Cu iubire va 'nceta!

XVII

CANȚONETĂ NAPOLITANĂ

Când vântul se scoală
Turbat, și rășcoală
A mărilor val,
Pescarul s'opresce,
La valuri privesce
Și cântă pe mal.

Ca dinsul, de rele,
De viscole grele,
Departă se fim.

L'a mării talazuri,
L'a vieții necazuri
Ca el să privim.

Junia ne 'nvață
Să trecem în viață
Ca paserea 'n sbor,
Cu fruntea 'n lumină,
Cu inima plină
De dulce amor.

Deci fie pe mare
Furtună, turbare,
Și 'n viață amar,
Noi, veseli pe maluri,
Să ridem de valuri
Ca biletul pescar!

XVIII

VISURILE

Scumpă, albă lăcrimioară!
Vezi tu roua de pe flori
Cum lucește ș'apoși sboară
De se schimbă 'n negri nori?

Astfel gingașa lucire
Din ochi dulci, veselitori,
Trist în lacrimi de măhnire
Se preface-adeseori!

Câte inimi inflorite
La lumină vesel sborii,

Și de-odată vestejite
Fără vreme cadu și moru!

Câte visuri de iubire,
Dulci a inimei comori,
Trecu, se stingu ca nălucire
Și ca fulgeri trecători!

Asta'y legea crudei soarte,
Lege făr' de mîngăeri!
Ađi e viață, mâni e moarte,
Ađi plăcere, mâni dureri!..

Fericit care 'mplinesce
Visul seú pe-acest pămînt!
Fericit care iubesc
Păn' a nu cădea 'n mormînt!

Căci iubirea din junie
Schimbă lumea 'n vesel raiú,
Și cu sufletul re'nvie
In cerescul dulce plaiú!

XIX

A D I O

De-aș trăi cât lumea 'ntreagă,
Gândul meu la tine, dragă,
Vecinic, vecinic va sbura,
Ș'ori ce e mai sfânt în mine,
Dulce ânger! pentru tine
Pentru tine 'l voi păstra.

Cea mai blândă-a mea gândire,
Cea mai gingașă simțire,
Cel mai falnic dor al meu,

Ție numai, numai ție
 Le inchin pentru vecie
 Ca la iusuși Dumneșă!

Tu, ființă de slăvire!
 C'un cuvânt, cu o zimbișă,
 Cu un dulce sărutat!
 Mă-ai dat suflet, mă-ai dat viață,
 Și a răului dulceță
 Tu în sinu'mă ai vâșsat!

Tu mă-ai dat cu-a ta iubire
 Acea naltă fericire,
 Acel simț dumneșăesc
 Ce puternic ne supune
 Și ne'naltă de ne pune
 Sus, pe tronul ângereșă!

Tu, Eleno!... dar, vaș mie!
 Într'o noapte de urgie
 Cerul crud ne-aș despărțit!
 Tu te-ai dus, te-ai dus, iubită...
 Fericirea'mă nesfârșită
 Într'o clipă s'aș sfârșit!

Așa'î soarta! așa 'n lume
Tot ce poartă-un dulce nume,
Tot ce'î falnic și frumos,
Curând trece, curând moare,
Ca un cântic, ca o floare,
Ca un fulger luminos!

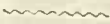
Stea vine, stea pere!
Astfel dulcea'mî mîngăere
Aû perit de pe pămînt;
Aû perit, s'aû dus cu tine
In locașul de lumine...
Și eû plâng pe-al teû mormînt!

Singur, singur cu-a mea jale
Rătécit pe-a viețîi cale,
Ca un orb nenorocit,
Vieața'mî scade, jalea'mî cresce,
Ș'al meû dor in veci s'opresce
Pe mormîntul teû iubit!

Adio! pe-aceste malurî
De-ale Bosforului valurî
Ingânate lin, ușor,

Te las, ânger de iubire!
Cu a vieți'mi fericire,
Cu-al meu suflet plin de dor!

Constantinopoli.—Maii 1849

XX

PE MAREA

Ah! viața pentru mine,
Scump ânger! fără tine
Nu are nici un bine,
Nu are nici un dar.
În cer fie lumină
Său nori, său noapte lină,
Sufletul meu suspină
Suspină cu amar!

Orî care nălucire
 L'a omului simțire
 Aduce 'nsuflețire
 Cu glasu'î incântat,
 Se perde 'n neagra ceață
 Ce 'ntunecă-a mea vîeață
 Și glasu'î se inghîiață
 De mine departat.

Acum cerul zimbesce,
 Natura 'ntineresce
 Și tot care trăesce
 Se simte fericit;
 Dar mie ceru'mî pare
 Cuprins de 'ntunecare;
 Vêd lumea 'n intristare
 Ca sufletu'mî cernit!

Zadarnic cat plăcere,
 Zadarnic mîngăere,
 S'alin a mea durere,
 Sê curm al meu suspin.
 Trecuta fericire
 Isvor e de jălire,
 Și dulcea'î suvenire
 Hrănesce jalea 'n sin!

O valuri mari de spume!
Purtați-me prin lume
Ca frunđa fără nume
Ce o plutiți ușor,
Și m'aruncați din mare
Perdut, fără suflare,
Pe malul cu uitare
Adîncului Bosfor!

Pe Marea-neagră — Maiu 1847.

XXI

URSITA MEA

*

Într'un castel, departe,
Din ceruri avuiū parte
Să ved un āngerel.

Mult trist era castelul!
Mult vesel āngerelul,
Mult gingaș, tinerel!

Avea cerescī blāndețe,
Pe frunte'ī dulcī albețe,
In ochi'ī dulce foc,

Ș'o tăinică zimbire,
Ș'un suflet cu iubire,
Ș'o soartă cu noroc.

Eram eu încă june...
Acea scumpă minune
Era ursita mea!

Așa avui eu parte
Intr'un castel, departe,
A me 'ntelni cu ea.

*

Intr'un palat, pe mare,
Intr'un oraș ce pare
Din valuri resărit,

Depart de-a mea țeară,
În urmă vedui eară
Ursita ce-am iubit.

Ș'acolo, fără frică,
Pe mare-Adriatică
Gondola ne-aș primblat,

Și 'n leagăn de iubire,
Perdut in fericire,
Tot sufletul Ț-am dat!

Pe soare și pe lună
Cu mine împreună
Aș fost ursita mea...

Așa avuiș eu parte
Intr'un palat, departe,
A me Țubi cu ea!

*

Țubitu-ne-amș in lume
Plutind pe-a mării spume,
Călcând pe verde plaiș,

Și, lunei dând uitare,
Cu-o lungă sărutare
Trecut-amă lin prin raiu.

Dar intr'o noapte lină
O palidă lumină
Se stinse in eter,

Și ângeru'mi cu jale,
Sburând pe-a stelei cale,
Se 'ntoarse ear in cer.

Eramă atunci pe mare...
In dulcea'i legănare
Muri ursita mea!

Așa avuiū eū parte
A sta in veci departe
Ș'a plânge după ea!

XXII

LA VENETIA MULT DUȚOASĂ

La Venetia mult duțoasă
Duțos zboară gândul meu
Când, în noaptea 'ntunecoasă,
Pe simțirea'mi dureroasă
Se abate dorul greu.

Astfel paserea rănită
De un șerpe otrăvit
Zboară, zboară obosită
Și s'abate amorțită
Lângă cuibu'i înflorit.

O! Venețio mult măreață!
Cine aș putut gusta
A iubirilor dulceță
În poetica ta vîceață,
Vecinic nu te va uita!

Te iubesc în a ta jale,
În veșmîntul tău cernit,
Și în gondolele tale
Ce se perdū (pintre) canale
Ca un vis neisprăvit.

Te iubesc cu dor (ferbinte)
În frumosul tău trecut,
Și 'n aducerea aminte
Ale dragostelor sfinte
Ș'a ființei ce-am pierdut!

SUVENIRE

I.

VISUL

Era o câmpie lungă și tăcută,
Lungă ca pustiul, ca moartea de mută!

Sus, în taină dulce, pe-a nopții senin
Ca un vas de aur luna plutea lin.

Eram pe-un cal aprig care 'ntrecea vântul;
Negrele lui coame atingeau pământul.

În câmpia lungă calul meu fugea,
Ear a lui picioare earba n'atingea.

Ne duceamû în cale precum visul duce,
Ca geniî de spaîmă, ca doă năluce.

Sburamû noi pe lună precum gândul zboară
Când iubirea dulce inima 'mpresoară.

De-odată fugaru'mî, sforăind, s'opri.
El în departare trei umbre zări,

Trei fecioare albe, nalte și frumoase,
Decât steoa lunii stele mai voioase,

În veselă horă ușoare sălta,
Și glasul lor vesel pe rînd imî cânta:

*

— Tu ce-alergî făr' de plăcere
În câmpia 'ntunecată,

„Vin' să aŃi mîngăere,
 „Vin' la curtea mea bogată.
 „In palaturî aurite
 „Şi 'n comorî nemistuite
 „Ţi-oŃu da dîle fericite,
 „Ş'oiu fi roaba ta plecată.

*

— Tu ce-alergî făr' de dorinţă
 „In câmpia părăsită,
 „Vin' s'ating a ta fiinţă
 „Cu-a mea raţă strelucită.
 „A ta mîndră pomenire
 „Va sbura la nemurire
 „Şi de-o falnică mărire
 „Va fi 'n veci insuŃletită!

*

— Tu ce-alergî făr' de iubire
 „In câmpia cea pustie,
 „Vin' s'aprindî a ta simţire
 „La a dragosteî făclie.
 „Al teŃ suflet, a ta minte
 „Vor gusta veselii sfinte

„Lângă-o inimă ferbinte
 „Ce te-așteaptă ca să 'nvie!“

Uimit de-a lor cântic și de-a lor zimbire,
 Imi răpediiu calul... crudă amăgire!

Un pas numai încă, eram fericit!
 Un pas... ele 'n aer răpide-aū sărit,

Și 'nvértindu'si hora pe-o rađa de lună
S'aū naltat in ceruri, cântând împreună.

Le-auđiiū deasupra'mi glasul dulce, lin,
 Ca o șoaptă blândă, ca un blând suspin.

Le vėđuiū ca vulturī, ca trei rindunele,
 Și ca trei stelute se perdură 'n stele!..

Me treziiū din visul ce me ingăna.
 În tăcerea nopței grierul cānta!

II

PE MALUL MĂREI

În ceasul trist de noapte când apriga furtună
Pe marea tulburată săltând din val în val,
Se naltă, se lătește și vijie și tună,
Sdrobindu-se de mal.

Atunci când spaîma crudă fiorî suflă pin lume,
Când tunetul se poartă vuind din loc în loc,
Când marea fremîntată s'acopere de spume
Și norii ca talazuri aruncă spume de foc.

Imi place a sta singur pe-o stincă dărîmată,
 S'aud pe maluri vîntul cu groază şuerînd,
 Să ved pe 'ntinsul negru furtuna întărtată
 Şi cerul fulgerînd.

Căci inima mea astfel de jale e muncită
 Şi plînge cu durere, la tine când gîndesc,
 O! maică, ânger dulce! o! maica mea iubită!
 Tu ce-ai sburat din braţe'mi in leagănul ceresc!

Perdut in intuneric sub cerul fără stele,
 Lipsit de-a ta fiinţă ce zace in mormînt,
 Eū ved in nori, in valuri, icoana vieţii mele
 Şi gem cu-a nopţei vînt!

Ah! mult amar e ceasul când dorul ce jălesce,
 Căţand in vremi trecute un suvenir slăvit,
 Se 'mpedică in sboru'i şi cade, se lovesce
 De peatra mormîntală a celor ce-am iubit!

*

Cu-a sale pânzi umflata o mică luntrişoară
 Pe luciul viu a mărei de vînt se îngăna,

Și sub un cer albastru, ca lebăda ușoară,
Ași lin se legăna.

Dar vântul crunt de-odată suflând cu vijelie
Schimbă a mării față în munți îngrozitori;
Ș'acum sermana luntre pe 'ntinderea pustie
Sdrobită, se zăresce la fulgeri trecători!

Insula Prinkipo. — Aăgust 1846.

III

PĂSERICA

Albă păserică!
Ce stai singurică
Lângă cuibul teă?
Nu 'i diua senină,
Său nu curge lină
Apa la pîrcă?

De ce plîngi cu jale?
Vezi sorile tale
Cum se veselescă.

Prin luncile-umbroase
Vezi cât de voioase
Sboru și ciripescu!

Ce durere, spune,
Ce dor greu supune
Inimioara ta,
De stai singurică,
Dragă păserică,
Și nu poți cânta?

— Frate 'n departare
O pajură mare
Se 'naltă mereu.
Ghîara'î se lungesce,
Ochiu'î se țintesce
Tot spre cuibul meu.

Apa 'î lină, frate,
Frunđa lin se bate
In codru 'nflorit.
Dar cuibu'mî jos cade
Că de mult îl roade
Un șerpe cumplit!

IV

MAÏORULUI IANCU BRAN

Mergi să 'ți ieși dreapta respata de la dreptul Ziditor
Tu ce lași în urmă jale, vrednicule muritor!
Om de bine, de credință, ce Moldova 'ți-ai iubit,
Și 'ntr'acest veac plin de rele fapta bună ai slăvit.

Ai tăi vechi și dragi tovarăși, capul, armele plecând,
La lăcașul tei de moarte te ducă jalnic suspinând.
Glasul clopotelor sună ceasul tei de vecinicie,
Și vîzduhul le răspunde prin o tristă armonic.

Apar si taruolrajit
Trupul teü ce-aü fost teränä in teränä s'a preface,
Earä sufletul teü vesel sus in veci va gusta pace,
Cäci in vîeață cänd, ca tine, omul binele slävesce,
Domnul sfînt cu-a sa 'ndurare dupä moarte 'l miluesce!

V

DESROBIREA ȚIGANILOR

Te slăvesc, o! Ți ferice! sfintă Ți de libertate,
 Tu a cărei mîndră rață sufletul român strebate!
 Te slăvesc, o! Ți măreață pentru patria'mî iubită,
 Tu ce-arăți ochilor noștri Omenirea desrobită!

Veacuri multe de durere aū trecut cu vijelie
 Sub asprime plecând capul unui neam in osăndire!
 Dar Românul cu-a sa mână rumpe lanțul de robie
 Și țiganul, liber astăzi, se deșteaptă 'n fericire!

Ađi e soarele mai falnic! lumea ađi e mai voioasă!
Ađi in pept inima'mi cresce! ađi e viața mea frumoasă,
Căci la glasul libertăței vęd Moldova deșteptată
Și la glasul Omenirei o simțesc indușată.

Fală 'n lume și mărire pentru tine 'n veci să fie
O! Moldovo, țeară mindră! tu ce dai sfinta dreptate!
Brațul teü ce sfarmă astăđi un jug aspru de robie,
Ție inasași pregătesce viitor de libertate!

Iași — 31 Ianuarie 1844.

VI

ODĂ CĂTRĂ BAHLUIŪ

Adeseori departe de-a lumei triste valuri
Cu pasuri regulate eă măsur al teă pod,
BahluiŪ! locaș de broasce! riŪ taănic, fără maluri,
Ce dormi, chiar ca un pașă, pe patul teă de glod.

„Trecut-aŪ, dic atunce, a tale negre unde
„Ca gloria, ca vleața, ca visul de noroc!
— Ba, n'aŪ trecut, stăpâne! trist nasul imi răspunde,
„Eă le simțesc prea bine căci me cārnesc din loc.“

Când luna se ivesce pe-a munţilor gol umer,
Când paşii mei, ca gândul, prin aburii răţescă,
Îmi placă acele imnuri de broasce fără numer
Ce, chiar ca *oare care*, in hor orăcăescă *popular (?)*

Atunce in credinţă a mea inimă saltă
Ca la un glas prietin iubit şi aşteptat,
Căci gingaşele broasce sîntă dulci poeţi de baltă
Precum mulţi poeţi gingaşi sîntă broasce de uscat.

VII

ZIMBRUL ȘI VULPEA

~~~~~
FABLĂ

Pe-o pajiște intinsă cu flori imbelșugată
Pășea Zimbrul voșos,
Când pe furiș, prin earbă, o vulpe tupilată
I s'arătă și 'i duse cu glas foarte dușos:
„O! Zimbrule puternic! o mult slăvite Doamne!
„Se poate-a ta mărire să pască pe câmpii,
„Supusă, ca noi proștii, la ploile de toamne,
„La vânt, la ger, la musce, l'a ernii vijelii?
„Aă nu gândește oare că 'n vremile trecute
„S'aă prefăcut in Zimbru un falnic Dumneđeū?

- „Că soarele s'ar perde pe căi necunoscute
 „De n'ar domni un Zimbru in zodiacul seŭ?
 „Ah! scumpul meŭ prietin! dă'mi voie a te duce
 „Intr'un palat de *cinste* in care ne'ncetat
 „Chiar eŭ cu-a mele labe de hrană 'ți voiŭ aduce,
 „Și te-olŭ feri de dușmanŭ cu-al meŭ protectorat.“

— Ei! te cunosc, șirată! *și șirată!*

Response Zimbrul meŭ.

- „Ai ris și tu in viață o cîoară ingămfată, |
 „Și de atunci, sermano, tot caș vîseŭi mereŭ!“

VIII

CURCILE

FABULĂ

Nisce curci îmbetrânite,
Gârbovite și sburlite
Sta sub șură tremurând,
Și, privind cu pizmuire
A porumbilor iubire,
Diceau toate-așa, pe rând:
„Elei, soro! (Elei), frate!
„Așa paseri desfrânate
„Mai vedut-ați încă voi?
„Ean priviți, o! sorioare!

„Cum se drăgostescă la soare

„Făr' a le păsa de noi!

„Nu le 'i frică

„De nimică,

„N'aū ruşine nici de cum!

„Aū nu sciū c'a nostru nume

„Onorat de toţi e 'n lume,

„Că drept pilde noi acum...

— Voi acum sînteţi bētrāne,

Le response-atunci un cāne.

„Voi acum sînteţi sbircite,

„Gārbovite şi sburlite.

„Voi de cîudă, voi de ură,

„Staţi cobind acum sub şură.

„Clevetind cu pizmuire

„A pōrumbilor iubire,

„Căci de mult v'aţi trăit traful,

„V'aţi mănecat de mult malaful,

„Ş'acum toate la un loc

„Nu plătiţi nici de-un potroc!“

vocab.

IX

FRUMOASĂ COPILIȚĂ

D-rei Z. Filipescu

Frumoasă copilică!
Spune'mi de unde vii
Cu zimbet pe gurică,
Cu mindri oh! și vii?

Ce ânger mult ferice
Din ceruri te-aŭ adus
Și pe pământ aice
Străină te-aŭ deŭsus?

Tu ești o nălucire,
Un farmec aurit,
Un vis de fericire,
Un ânger de slăvit!

Din cer ești o minune,
Și dulce 'i glasul teă
Ca sfinta rugăciune
Când bate ceasul reă!

1844 — Borsec.

X

ADEVĚRUL ȘI MINCIUNA

D-nei Z... N...

”Ți-aș dice că ești frumoasă,
Că ești pasere voioasă.
Că ai glas melodios,
Și că orî cine te vede
E ferice și te crede
Dulce ânger luminos.

”Ți-aș dice că ești o floare
Ce lucesci mai viù la soare
Decât cele-l-alte florî,

Că-a ta gingașă zimbire,
 Ca un vis de fericire,
 Nască 'n inimă dulcî fiorî.

Dar me tem că 'mî-ai răspunde
 Cu-al teî glas care pîtrunde
 Și c'un aer ridător:
 -O! poete! vîd prea bine
 -Că minciuna pentru tine
 -E neprețuit odor.

{ -Lasă ângerii in pace,
-Și de vrei plăcere-a'mî face
 -Ca poet adevărat,
 -Fă in viață o minune
 „Hotărându-te a'mî spune
 „Adevăr neprelucrat.“

*fulgerarea corpurilor
 a înfrînării*

idene - manifestare

Îți spun dar că ești frumoasă,
 Că ești pasere voioasă,
 Că ai glas incântător,
 Și că 'n vecinică frăție
 Sufletu'mî se 'nchină ție
 Ca un frate iubitor.

XI

PE UN ALBUM

în zădar
În zădar vuesce Cerna și se bate
De-a ei stînci mărețe, vechi, nestremutate,
Și 'n cascade albe saltă pe-a lor sin...
Apa 'i trecătoare, petrele rămân!

În zădar și anii s'adună cu grăbire
Trecînd peste inimă ce-aū gustat iubire!
Suvenirul dulce de-un minut slăvit
Pintre-a vîeții valuri stă 'n vecei neclintit!

XII

ROMANȚĂ

De-aș fi, iubito, gingașa floare
Ce crește 'n vale, lângă pîrîu,
Aș da și roûa și mîndrul soare
Pe-o rađă dulce din ochîul teû.

De-aș fi, iubit-o, paserea mică
Ce pîntre frunđe saltă ușor,
Pe-a tale brațe stînd fără frică,
N'aș vrea în lume ca să măi sbor.

De-aș fi, iubit-o, vântul de seară,
Eă nici o floare n'aș îngăna,
Ci cât e noaptea de primăvară
Pe sinu'ți fraged m'aș legăna.

De-aș fi, iubit-o, ângerul care
Te-adoarme noaptea cu glasul seă,
'Ți-aș fura tainic o sărutare
Și 'n cer te-aș duce pe sinul meă.

XIII

ADIO MOLDOVEI

Scumpă țeară și frumoasă,
O! Moldovă, țeara mea!
Cine pleacă și te lasă
E pătuns de jale grea,
Căci, plătind în visuri line
Pe-al teü sin ca într'un raiü,
Dulce 'i viața de la tine
Ca o dulce și din maiü!

Eă te las, țeară iubită,
 De-al teă cer me depărtez,
 Dar cu inima cernită
 Plâng amar, amar oftez!
 Trist acum la despărțire,
 De fiorî me simt cuprins,
 Ș'orî ce dragă nălucire
 Pentru mine-acum s'aă stins!

Cine scie, cine scie
 Dacă 'mpins de-al soartei vânt
 M'oiă intoarce 'n veselie
 Să sărut al teă pământ!
 De-oă vieda încă vr'o dată
 Munții tei resunători
 Ce cu-o frunte înălțată
 Se perdă falnic pintre nori;

Ș'ai tei codri de verdeață
 Unde curgă, șoptescă ușor
 Recî isvoare ce daă vîeață,
 Doine care dică de dor.
 Ș'al teă cer care zimbesce
 Sufletului Romănesc,
 Și orî care me iubesce
 Ș'orî pe care eă iubesc!

Eată ceasul de pornire!
Eată ceasul mult amar!
Veselie, fericire,
Eü le las pe-al teü hotar,
Ş'a mea inimă îţi dice:
O! Moldovo ce jălesc,
Adio! remăi ferice,
Ferice să te gădesc!

XIV

LA MORMÎNTUL

LUI GR. ROMALO

Încă o rață care se stinge
Din cerul nostru întunecat!
Inima noastră amar te plânge
O! dulce frate instrăinat!

Martir iubite a libertății,
Tu mori departe de-al tău pământ!
Mori trist pe țărmul străinătății
Și noi te ducem l'al tău mormânt!

O! dormi in pace pe-aceste maluri,
ingănat dulce, ca 'n vis ușor,
De glăsul mării purtat de valuri,
De glasul nostru uimit de dor.

O! sbori din lume, sbori fără jale,
Suflete blânde! suflet senin!
Căci noi vom spune patriei tale
Cât ai dorit-o pe țerm străin!

Cât vom fi încă purtați prin lume
De valul vieții, de-al soartei vînt,
Vom șopti jalnic dragul teă nume
Ca un Adio l'al teă mormînt!

XV

INTOARCEREA ÎN ȚEARĂ

Pe muchii de prăpastii lunecând ușor,
Cu corbii de earnă me 'ntreceam în sbor.

Sania'mi cea mică, murgul meu cel dalb
Lăsați urme albe pe omătul alb.

Sburamă noi ca gândul ce me 'mpresura;
Gândul meu, ca mine, în ceruri sbura.

Eū resbăteam ūte troenī de ninsorī,
El lăsa în urmă'ī troenī lungī de norī,

Căci mergeamū departe... el cătră o stea,
Eū, instrăinatul, cătră țeara mea!

*

În zădar } copacii crengile'și plecaū
Și zăpadă 'n cale'mī pe rënd scuturāū.

În zădar și cerul viscole stîrnea,
Și cu fulgī prin negurī cāmpii așternea.

În zădar și lupii, codrii resbătānd,
Cu crivēțul ernii m'alungaū urlānd.

Și lupii ce urlă, și arborii muți
În negura deasă remāneaū perduți,

Căci mergeamū în grabă... el cătră o stea,
Eū, instrăinatul, cătră țeara mea!

*

În țeara mea dulce sintă drumuri de flori;
În dulcea mea țeară sbori, murgule, sbori.

În blândul luceafer am un ânger blând;
Înaltă-te'n sinu'i, o! tristul meu gând!

Țeara nu'i departe; o simt, o ved eă!
Răul infloresce în sufletul meu.

Stea se arată pe cerul senin.
Ângerul iubirei îmi zimbescce lin.

Periți neguri dese! eată dulcea stea!
Pei străinătate! eată țeara mea!

XVI

LA MOARTEA

LUI P. CAZIMIR

Din ramura plăpîndă a tinerimei tale
O! țeara mea duioasă!
Aū maī căduț o floare, te-aū părăsit in jale
In jale dureroasă.

Sărmană, tristă mumă! copii-ți de iubire
Te lasă fără vreme!
Ei cadū, secerăți grabnic de-a morței grea lovire,
Pe sinul teū ce geme.

Ce vânt amar de moarte, vai! suflă peste tine,
De suferă și moare
Orî ce de-abia 'nverdesce sub dulcele'tî lumine,
Orî ce'î de-abia in floare?

Fatală, crudă soartă! Tot ce e drag in lume,
Curînd din lume pere!
Ferică care lasă macar un dulce nume
L'a patriei dureră!

XVII.

DRIDRI

Cine n'aŭ vĕjut
Ńi n'aŭ cunoscut
Pe Dridri voloasă ca o păserică,
Jur pe Dumnezeu!
Pe sufletul meŭ!
El în astă lume n'aŭ vĕjut nimică.
(Cântic frances.)

Era grațioasă,
Tinĕră frumoasă,
Vie Parisiană cu miŭ de 'ncănătrĭ.
Mica ei guriță,
Ca o garofiță,
Purta o comoară de dulci sărutări.

Dulcea veselie
 Ce inima 'nvie
 Ca un soare vecinic lucia 'n ochii seï.
 Ea 'nsufla iubire,
 Plăcere, uimire,
 Căci era artistă in sufletul ei.

Prin orï ce mișcare,
 Prin a sa cântare,
 Prin a sa ființă vesela Dridri
 Semăna o floare
 Cu mică aripăoare
 Ce sbura pin aer ca un colibri.

Cine n'aă zărit-o
 Și n'aă urmărit-o
 Trecând in primblare câmpii Elisei?
 Cine-aă urmărit-o
 Și car aă zărit-o
 Fără să dorească a fi dragul ei?

Parisul e mare!
 Și'n sinul lui are
 Multe frumusele, dalbe cât ai vrea;

Dar așa dălbică,
 Așa frumoșică
 N'au avut Parisul nici n'a mai avea!

Multe știu să cânte
 Și voios se 'ncântă
 Noaptea în bancheturi pe iubiții lor,
 Dar ca dânsa cine
 Sciea să închine
 Cupa veseliei dulcelui amor?

Ca un dalb de lună,
 Ca o veste bună,
 Ea veni pe lume într'un carnaval,
 Și ridând de moarte,
 De relele soarte,
 Ea cânta tot astfel pe al lumei val:

„Viața'î trecătoare
 „Dragostea'î un soare
 „Care luminează calea scurtei vieți.
 „Mergeți dar ca mine
 „Cu fruntea 'n lumina,
 „Voi ce treceți plăul dulcei tinereți.

„Cerul mult ferice
 „Ne-aŭ trimis aice
 „Ca 'mpreună vesel se călătorim,
 „Și ne-aŭ dat simțire,
 „Dor de fericire,
 „Inimă ferbinte ca se ne iubim.

„Inima'mă e plină
 „D'amor, de lumină,
 „Și vrea se iubească până ce-oiu muri.
 „Sufletul meu ride;
 „Raful se deschide
 „Se deschide 'n glasul veselei Dridri.“

Astfel de cântare
 Cânta 'n nepăsare
 Draga copiliță cu glas aurit.
 Ea credea 'n iubire
 Și in nălucire
 Ca in ceresci daruri fără de sfârșit.

Nu sciea că 'n lume
 Cel mai dulce nume,
 Cea mai scumpă floare, cel mai gingaș dor,

Moartea le atinge
Și curând le stinge
Cum se stinge-un fulger viu și trecător!..

Sub o cruce tristă
Vesela artistă.
Odihnesce-acuma singură 'n mormint.
Singură, tăcută,
Acum e perdută
Intr'un colț de lume, sub negrul pământ!

Dalbe tinerețe,
Gingășe frumsețe,
Cine putea crede că voi veți peri!..
De și n'o mai vede,
Nimine nu crede
C'aū putut să moară vesela Dridri!

XVIII

UMBREÎ LUÎ NICU GHICA

Tu ce-ai fost in lume atât de iubit!
Inimă de ânger! suflet amărit!

Mare ai fost taîna durerilor tale,
De-ai lăsat in lacrimi, de-ai lăsat in jale

Patrie, soție, rude și copii
Ce te plângă pe malul tristei vecinicii!

Dar cât de grozavă, cât de nepătrunsă
Aă fost acea taĭnă in sinu'ġi ascunsă,

Astfel tu in suflet eraġ simġitor
ġi l'a altor patimi dulce 'ndurător,

Astfel scieaġ face jertfi necontenite,
Că din pragul morġei te-aġ fi 'ntors, ġubite,

De gādeaġ ce lacrimi laġi in urma ta,
De puteaġ copiii a ġi'ġ săruta!..

O! fiinġă blāndă! umbră mult jălită!
Audi tu din ġermul unde eġti sosită,

Cum te plānge lumea care te-aă perdut?
Cum te plānge ġeara care te-aă avut?

Veġi tu vėlul negru, noaptea, 'ntunecată
Care peste inimġi s'aă intins de-odată?

Simġi tu de departe ce deġert cumplit
Laġi intre prietini care te-aă ġubit?

Omenirea tristă aŭ perdut in tine
O comoară scumpă, un isvor de bine,

Patria un razem, noi un frățior,
Copilașii tinerii fericirea lor!..

O! voi, lanțuri tainice! voi, legături sfinte
De copil al țerii, de om, de părinte!

Visuri de iubire și de viitor
Ce 'ngănați in cale'i omul trecător!

Voi, simțiri inalte a le Omenirei,
Glasuri mîngăioase a Dumnezeirei,

Toate, intr'o clipă, cum de-ați părăsit
Sufletu'i nemernic, gându'i rătăcit?..

Astfel aŭ vrut soarta! și când ea voesce,
Omul cade!.. carba pe-a lui urmă cresce!

Omul e o taină, viața lui un vis.
Sufletelor blânde cerul e deschis.

Cel ce-aŭ fost o dată ștersu-s'aŭ din lume
Ca un fulger ȳute, ca un val de spume.

Cel ce respândit-aŭ bunurȳ pe pămȳnt,
Singur, in tăcere, zace sub mormȳnt,

Singur, intr'un codru, doarme el departe
De al lunei șgomot, visurȳ mult deșarte,

Ș'umbra'ȳ e 'ngănată jalnic, lin, ușor
De-al codrului freamăt și de-al nostru dor!

XIX

DOR DE CĂLĂTORIE

Primăvara cea verde
Cu cosița'î aurie
Mă-aș sosit voios în țeară,
Drăgulița primăvară!

Ș'aș adus un dulce soare,
Ș'un sin plin de lacrimoare.
Ș'aș adus o lună plină
Ca s'o scalde în lumină.

Lunca ride și 'nverdesce,
 Doru 'n suflet se trezesce.
 Isvorașul curge 'n vale
 Și 'mî aduce dor de cale.

Dați'mî, dați'mî aripioare
 C'aud glasuri de cucoare.
 Dați'mî aripî sprintinele
 C'aud glas de rîndunele.

Să me duc in depărtare
 Peste munți și peste mare.
 Să me duc in lumea 'ntreagă
 Ca o pasere pribeagă.

Opătești - în prezent

Duce-m'aș in cale lungă,
 Dor să nu me mai ajungă!
 Duce-m'aș și m'aș tot duce,
 Dor să nu me mai apuce!

XX

BOSFORUL

Dormia in liniştire Bosforul fără valuri
Intr'a Europei mîndre ş'a Asiei verđi maluri
Ca un balaur verde in lupte ostenit.
Din đori şi pân'in noapte pe umeri el purtase
Corăbii cu trei poduri, nenumerate vase
Spre-apus şi resărit.

Acum dismierdat însă de-a Ginilor suflare,
Se legăna molatic cu-o leneşă mişcare
Şi, ca oglindă vie, sub cer se întindea.
Ear luna zimbitoare, şi taînică, şi lină,
Vărsând pe-a sale unde dulci spume de lumină,
Cu faţa sa balae in el se oglindea.

Precum acele paseri, străine călătoare,
Ce se abată în șesuri la asfințit de soare
Stringând ale lor aripi cădute de lung sbor,
Mulțime de corăbii cu pânzele 'nvălite
Sta, umbre urieșe, fantasme neclintite
Pe luciul Bosfor.

Era la ceasul tăinic când Genii de noapte
De la un mal la altul aducă duioase șoapte,
Când marea 'ncet adoarme cu-o suspinare grea.
Atunci când lumea 'și pune fantastica sa haînă,
Când ori ce zefir trece purtând o dulce taînă,
Când ori ce undă poartă în frunte'i câte-o stea.

Era la ora tristă când palida kadină
Cu lacrimi pe-a ei gene, cu fruntea pe-a sa mână,
Privind în depărtare un sbor de Elcovani,
Ar vrea pe luciul apeî, ca paserile-acele,
Se fugă 'n sinul nopței, sburând spre Dardanele,
Departa de tirani.

Nu se zărea atunce pe umeda câmpie
Decât scinteî și fulgeri de flacără-argintie
Ce, șerpoind pin apă, plutău și s'alungaă,

Său Delfinî fără număr care, sărind din mare
Și 'n spume luminoase mișcând a lor spinare,
In valuri după stele pe rënd se cufundaă.

Acum de mult imamul din minare cântase,
De mult glasu'î puternic la rugăciunî chîemase,
Copiilî lui Mohamed in naltele geamiî;
Nu s'auăea in lume decât suspinuri mute
Ș'acele blânde glasuri de umbre nevêdute
Ce vină de prin pustii.

De-odată 'n intuneric o barcă nezărită
Trecu ca visul negru pe-o frunte adormită
Lăsând o urmă lungă pe-adîncul umed plaiū.
Pe mal un cântic dulce se aude de-odată;
Ear barca cu grăbire spre cântic indreptată
Se afundă in umbra mărețului saraiū.

XXI

STROFE

LUI C. NEGRI

I

Prietinul meu Negri, iubit și dulce frate
Îți scriu aceste strofe din locuri depărtate
In care-odinioară, ca mine călător,
Lăsând a ta gândire in tainicul ei sbor,
Adeseori ca mine ai stat culcat pe maluri
Cu sufletu'ți in ceruri, cu ochii tei pe valuri.

II

In orî ce parte-a lumii străin eă me gădesc,
Imî place, sint fericite la tine să găndesc,
Și 'n orî ce întemplantare a vieții mele 'mî place

La gândurile mele părtaş de a te face,
 Căci din copilărie cu tine m'am depris
 Se 'mpart orî ce simțire de care sînt cuprins.

III

De me muncesce dorul cînd imî aduc aminte
 De vremile trecute a dragostei ferbinte;
 De simt a mele lacrimi curgînd incetișor
 Cînd se deșteaptă 'n mine al țerii gingaș dor,
 Durerî saū vesesie, orî ce vie simțire
 M'aproprie de tine cu-o dulce infrățire.

IV

Acum, pe malul mării, la umbră stînd culcat,
 In liniște adîncă și 'n visurî cufundat,
 Privesc trecînd mulțime de vase călătoare
 Ce lunecă pe valurî ca lebede ușoare,
 Și gîndu'mî le urmează sub cerul fără norî
 Ca paserea pribeagă ce cată-un cuib de florî.

V

El merge să revadă acele mindre plăurî,
 A tinereței noastre armonioase raurî,
 In care, ca și tine, o! scumpe frățior,

Simțit-am al meu suflet ferice, iubitor,
 Crescând in înflorire sub al iubirei soare
 Și culegând a lumii plăceri încântătoare.

VI

Se duce el in grabă ș'opresce sborul său
 Pe unde-odinioară trecut-am tu și eu,
 Dar mai ales îi place uimit să se inchine
 Acelor două țermuri de suvenire pline,
 Neapoli, Veneția, poetice surori
 Ce 'n inimile noastre deșteaptă dulci fiori.

VII

O! Negri, scumpe frate! cât vom trăi in lume
 Cu multă 'ndușoare șopti-vom aste nume,
 Și câte ori in viață cu drag le vom șopti,
 Cu drag unul la altul frățesce vom gândi,
 Căci între două inimă mai strinsă e unirea
 Când ele de-o potrivă au cunoscut iubirea.

VIII

Trecu anii cu grabire pe calea scurtei vieți!
 Se vestejesce floarea frumoasei tinereți,
 Dar sufletul nu-și perde a sale daruri sfinte.

El vecinic are viață, și își aduce-aminte
De orî care simțire, de orî care cuvint
Ce l'aŭ făcut să afle chiar cerul pe pămînt.

IX

Așa pe vecinicie va sta intipărită
In sufletele noastre icoana mult slăvită
Aceleî ce in lume aŭ fost ângerul meŭ!
Și ora tristă 'n care, sburând la Dumneđeŭ,
Ne-aŭ dat cea de pe urmă a sa dulce privire,
Unind mînile noastre in vecinică 'nfrățire!

NOTE

NOTE

DOINE

I. Doîna.

Doîna este cea mai vie expresie a sufletului românesc. Ea cuprinde simțirile sale de durere, de iubire și de dor. — Melodia doînei, pentru cine o înțelege, este chiar plângerea duioasă a patriei noastre după gloria sa trecută!

II. Baba-Cloanța.

Fiară verde să 'l gonască...

Fiară-verde, Sânge-roș și Hraconit, sântă stihii dușmane omului.

Vêrcolaciul se lățesce

Sus, pe lună ca un nor...

Poporul român crede că vêrcolaciî mănâncă soarele și luna în timpul eclipselor. Această creștere superstițioasă domnesce în

țările noastre tocmai din timpul Dacilor, căci însuși Ovidie poemenește despre dânsa în poeziile sale. Vêrcolaciul se numește în limba latină: *vermicolacius*.

IV. Craiü-noü.

Când se arată Craiü-noü pe cer, fetele și flăcăii români esü în câmp de 'i adresează rugăminți pentru îndeplinirea dorinților lor.

V. Maghiara.

În munții Slatinei curge un pîrău mic ce se numește Maghiarna. Legenda poporală spune că numele lui se trage de la întempleră descrisă în această baladă.

IV. Altariul Monăstirei Putna.

Subiectul acestei balade 'l-am cules în Bucovina, și chiar la monăstirea Putnei unde se află mormîntul eroului care a zidit-o.

VII. Andrii-popa.

Acest hoț a cutrierat țeara șapte ani întregi, fără a'l putea prinde vre o potiră. — La anul 1818, Mihaï Cozoni, unchiul autorului, a fost însărcinat prin poroncă domnească ca să pue mâna pe acel hoț vestit. Deci, întîlnindu'l la Valea-seacă, 'l-a ucis din fuga calului, după o cruntă luptă de câteva ore. La 1821, când a isbucnit revoluția grecească, Mihaï Cozoni, a cărui suflet măreț se aprindea lesne la glasul libertăței și a vitejiei, s'a înrolat în armia lui Ipsilanti cu rang de sutaș (*ekatondas*), și la crunta bătălie a Grecilor cu Turcii în Valahia, la Drăgășani, a rămas pe câmpul răsboiului după ce făcuse mari și minunate vitejii.

*Ha! la goană de neferi,
Ha! la horă de muier!*

Istoric. — Acesta era răcnitul lui Andrii Popa când se isbea asupra potirelor ce întelnea.

IX. Ursiții.

Fetele românce întrebuițează deosebite mijloace de a cunoaște ursiții ce vor avea. Unele discântă isvoarele, crezând că vor vîdea în fața apei chipurile bărbaților de care aș se aibă parte; altele își lîgă ochii în noaptea ajunului Bobotezei, și mergî de pună mîna pe un par din gardul casei. Dacă se întemplă ca acel par să fie drept și curat, ursitul are să fie nalt și bine făcut; ear dacă din contra parul e strîmb și nodoros, ursitul are să fie bătrîn și urit. etc., etc.

X. Strigoii.

Această baladă am compus-o în tovărășie cu Costachi Negri, împărțindu-ne subiectul în două părți; eu am lucrat partea I și Negri partea II. — Acea compunere a prietinelui meu, plină de frumuseți poetice, este una din cele mai nimerite scrieri ale sale.

XII. Strunga.

Pădurea Strungăi a fost mult timp locașul cetelor de hoți, încât acest nume a rămas vestit în Moldova, precum Pădurea-neagră în Germania și pădurea Bondi în Franca.

Oliolio! măi, taie-babă.

Taie-babă: poreclă haideucească.

XIV. Făt-Logofăt.

Făt-logofăt este eroul poveștilor populare; el se luptă cu zmeii, și 'i frumos ca soarele, având ca și el plete de aur.

XV. Hora.

Hora este chiar gîocul cel vechiu a Romanilor și care era cunoscut sub numele de *chorus*. În timpul horei este obiceiul ca unul din dănțuitorii să cânte din gură și să dea astfel tonul dănțului.

Duh-de-spăimă, Pter-nălucă, etc.

Porecle date țiganilor lăutari.

XVI. Sburătorul.

Sburătorul este un geniū nevăduț care pândesce fetele în lunci și le sărută pe furiș.

XVIII. Cinel-Cinel.

Flăcăii și fetele de la țeară petrec serile ernii la ședetoare propuindu'și cimilituri, dintre care unele sînt foarte poetice.

XX. Dorul româncei.

Nani, nani pușor...

Femeile românce au obiceiul a legăna și adormi copiii lor cu cântice dulci și melodioase, în care cuvîntul *nani, nani*, răsuna adesea ca o duioasă dismierdare.

XXIV. Mărioara-Florioara.

*Când norocu 'și schimbă pasul,
N'aducă ană ce-aduce ceasul.*

Proverb național.

*Trăsăsi autor
d' munitate
și național*

LĂCRIMIOARE

X. Pêscarul Bosforului.

Un talisman bogat.

Popoarele Orientului au o oarbă încredere în puterea talismanurilor.

Eū care dorm la Iüşchiudar...

Iüşchiudar seū Scutari: oraș mare pe malul Bosforului în Asia, în față cu Galata.

Maș răpidă decât Elcovană.

Elcovană: păseri ce sboră rapide pe luciul Bosforului. Turcii credū că ele sūntū sufletele celor ce nu au putut intra în raia lui Mohamed și au mare respect pentru dēnsele.

Pe mal, la Kandili.

Kandili: sat frumos pe malul Asiei, la mijlocul Bosforului.

XIV. Blondineta.

Māne mici de Patriciană.

Nobiliī Veneției se numeau Patriciani.

Să porți apă de vîndare.

La Veneția sîntu fete ce pîrtă apă de vîndare în ciubere de bronz.

Titiano 'mă dise 'ncet.

Titiano: pictorul cel mai vestit a Veneției.

Și pe vechiul Bucentaur...

Bucentaurul era în timpul mării Veneției un vas mare aurit pe care Dogii, la încoronarea lor, se duceau ca să arunce un inel în valuri, drept semn de logodnă cu marea Adriatică.

XI. Gondoleta.

În lagună de ne place...

Lagunele Veneției sîntu insule ce se arată în fața apei cînd se retrage marea.

Pentru noș Siroco tace.

Siroco este un vînt ferbinte care suflă despre Africa și care tulbură ades marea Adriatică.

Pe-a lui Lido verde mal.

Lido: Insulă alături cu Veneția, în fața Palatului Dogilor.

SUVENIRE

VII. Zimbrul și Vulpea.

S'aă prefăcut în Zimbru, etc.

Deul Joe când a răpit pe Evropa.

Ai ris și tu în viață o cioară îngâmfată.

Veți fabula lui Lafontaine: Vulpea și Corbul.

N. B. Limba românească, de și este pretutindene vorbită în Moldova, Valahia, Bucovina, Besarabia, Transilvania și Banat, însă unele cuvinte a ei se pronunță deosebit în aceste provinciile a României, de exemplu: în Valahia cuvintele: *miros*, *dușman*, *bolnav*, se pronunță cu accentul pe cea de pe urmă silabă, când din contra aceleași cuvinte în Moldova primesc accentul pe cea de'ntei silabă.

Cuvântul *aripă* în Valahia primesc accentul pe litera începătoare *a*, ear în Moldova pe silaba următoare *ri*.

Cuvintele: *gondolă*, *Bosfor*, *Adriatică* primesc accentul când pe silabele, *gon*, *Bos*, *A*; când pe silabele, *do*, *for*, *ti*, etc.

Poesia ca o fică bună a României adoptează cu drag toate aceste pronunții deosebite, și le întrebunțează după cuviința ritmului și după îndemnul armoniei.